

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

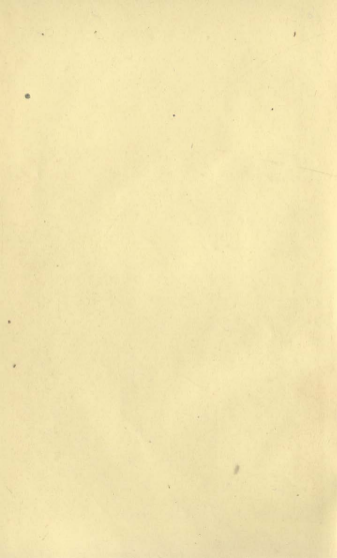

3288

491.99-8

Ա-70

0194 - 15/2/38

2010

165

TRACT PRIMER.—ΑΓΓΛΙΚΗ.

ԹՈՂ, ՏՈՒԼԻՔ ԵՏ ՄԵՆԸ ՏՂՈՅՐ ՈՐ ԻՆՆՈՒ
ԳԵՆ, ԵՒ ՄԻ ԵՐԳԻՒԼԻՔ ԵՏՈՒՄ ԻՆ-
ՉՈՒ ՈՐ ԵՍՏՈՒՆՈՅ ԹՇԳՇԻՈՐՈՒ-
ԹԻՒՆԸ, ԵՏԵՆՊՆԵՐՈՒՆՆ Է՛ :

Մարտի . Դ . 14 .

491.99-8

Գ-70 ԵՌԵՋԻՆ

պի.

ԴԵՍՏԻՆԻԿ ՄԱՆԿԱՆՑ

ՊԵՏԱԿԵՐԵՋԵՐԻ

ԵՐՐՈՐԻ ՏՊԵՐՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐ ԵՕՐՔ

Ի ՏՎԵՐԱՆԻ

ԸՄԵՐԻԳԱՅԻ ՏԵՏԵՐԿԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

1861

2002

(
1008
37989
)

30648-4.2

13061-58

ԱՌՆԶԻՆ

ԿԵՍԵՊՈՒՅԻՐ ՄԱՆԿԱՆՅՑ

ՊԵՏԿԵՐԵՋԱԵՐԴ

ԱՅԻՈՒԲԵՆ

ԵՐԿԵԹԱԿՈՒՐ

Ա Բ Գ Դ Ե Ջ Է Ը Թ

Ժ Ի Լ Խ Կ Զ Գ Ը Բ

Պ Ռ Մ Յ Ն Շ Ո

Չ Պ Ջ Ռ Ս Վ

Տ Ը Յ Ի Փ

Ք Օ Ֆ

ԲՈՒՆՈՐ ԳՐԻՐ

ա բ գ դ ե զ է ը թ
 ժ ի լ խ ծ կ հ ճ
 զ ճ ժ յ ն շ ո
 շ պ զ ս ս վ
 ա բ ց լ փ
 ղ և օ Ֆ

ՆՕՏԻ ԳՐԻՐ

ա բ գ դ է շ է շ թ
 ժ ի լ խ ջ է հ յ
 շ ճ ժ յ ն շ ո
 շ պ զ ս ս վ
 ա բ ց լ փ
 ղ և օ Ֆ

ՉԵՅՆԵՒՅԵՐ ԳՐԻՐ

ա և է ը թ ի ո լ օ

Հ Ե Գ

ԵՐԿԵԳԻՐ ՎԵՆԱԿԵՐ

աբ	ադ	ադ	ադ	աթ	աժ
եբ	եդ	եդ	եդ	եթ	եժ
էբ	էդ	էդ	էդ	էթ	էժ
ըբ	ըդ	ըդ	ըդ	ըթ	ըժ
իբ	իդ	իդ	իդ	իթ	իժ
ոբ	ոդ	ոդ	ոդ	ոթ	ոժ
օբ	օդ	օդ	օդ	օթ	օժ
ուբ	ուդ	ուդ	ուդ	ութ	ուժ
իւբ	իւդ	իւդ	իւդ	իւթ	իւժ

էլ	էխ	էծ	էկ	էհ	էճ
ալ	ախ	աժ	ակ	ահ	աճ
ել	եխ	եծ	եկ	եհ	եճ
ըլ	ըխ	ըժ	ըկ	ըհ	ըճ
իլ	իխ	իժ	իկ	իհ	իճ
ոլ	ոխ	ոժ	ոկ	ոհ	փք
օլ	օխ	օժ	օկ	օհ	օճ
ուլ	ուխ	ուժ	ուկ	ուհ	ուճ
իւլ	իւխ	իւժ	իւկ	իւհ	իւճ

իղ	իճ	իմ	իյ	ին	իշ
աղ	աճ	ամ	այ	ան	աշ
եղ	եճ	եմ	եյ	են	եշ
էղ	էճ	էմ	էյ	էն	էշ
ըղ	ըճ	ըմ	ըյ	ըն	ըշ
ող	ոճ	ոմ	ոյ	ոն	ոշ
օղ	օճ	օմ	օյ	օն	օշ
ուղ	ուճ	ում	ույ	ուն	ուշ
իւղ	իւճ	իւմ	իւյ	իւն	իւշ

օշ	օս	օջ	օռ	օս	օվ
աշ	աս	աջ	առ	աս	ավ
եշ	ես	եջ	եր	ես	եվ
էշ	էս	էջ	էռ	էս	էվ
ըշ	ըս	ըջ	ըռ	ըս	ըվ
իշ	իս	իջ	իր	իս	իվ
ոշ	ոս	ոջ	որ	ոս	ով
ուշ	ուս	ուջ	ուռ	ուս	ուվ
իւշ	իւս	իւջ	իւռ	իւս	իւվ

իւտ իւր իւց “ իւփ իւք իւֆ
 ատ աք աց աւ աւփ աք աֆ
 ետ եր եց եւ եւփ եք եֆ
 էտ էր էց “ էւփ էք էֆ
 ըտ ըր ըց “ ըւփ ըք ըֆ
 իտ իր ից իւ իւփ իք իֆ
 ոտ որ ոց ու ուփ ոք ոֆ
 օտ օր օց “ օւփ օք օֆ
 ուտ ուր ուց “ ոււփ ուք ուֆ

բա գա գա գա թա ժա
 բե գե գե գե թե ժե
 բէ գէ գէ գէ թէ ժէ
 բը գը գը գը թը ժը
 բի գի գի գի թի ժի
 բո գո գո գո թո ժո
 բօ գօ գօ գօ թօ ժօ
 բու գու գու գու թու ժու
 բիւ գիւ գիւ գիւ թիւ ժիւ

լե	խե	ծե	կե	հե	ձե
լա	խա	ծա	կա	հա	ձա
լէ	խէ	ծէ	կէ	հէ	ձէ
լը	խը	ծը	կը	հը	ձը
լի	լի	ծի	կի	հի	ձի
լո	խո	ծո	կո	հո	ձո
լօ	խօ	ծօ	կօ	հօ	ձօ
լու	խու	ծու	կու	հու	ձու
լիւ	լիւ	ծիւ	կիւ	հիւ	ձիւ

ղը	ճը	մը	յը	նը	շը
ղա	ճա	մա	յա	նա	շա
ղե	ճե	մե	յե	նե	շե
ղէ	ճէ	մէ	յէ	նէ	շէ
ղի	ճի	մի	յի	նի	շի
ղո	ճո	մո	յո	նո	շո
ղօ	ճօ	մօ	յօ	նօ	շօ
ղու	ճու	մու	յու	նու	շու
ղիւ	ճիւ	միւ	յիւ	նիւ	շիւ

չո	պո	ջո	ռո	սո	վո
չա	պա	ջա	ռա	սա	վա
չե	պե	ջե	ռե	սե	վե
չէ	պէ	ջէ	ռէ	սէ	վէ
չը	պը	ջը	ռը	սը	վը
չի	պի	ջի	ռի	սի	վի
չօ	պօ	ջօ	ռօ	սօ	վօ
չու	պու	ջու	ռու	սու	վու
չիւ	պիւ	ջիւ	ռիւ	սիւ	վիւ

տու	րու	ցու	ւու	փու	քու	ֆու
տա	րա	ցա	ւա	փա	քա	ֆա
տե	րե	ցե	ւե	փե	քե	ֆե
տէ	րէ	ցէ	ւէ	փէ	քէ	ֆէ
տը	րը	ցը	ւը	փը	քը	ֆը
տի	րի	ցի	ւի	փի	քի	ֆի
տո	րո	ցո	ւո	փո	քո	ֆո
տօ	րօ	ցօ	ւօ	փօ	քօ	ֆօ
տիւ	րիւ	ցիւ	ւիւ	փիւ	քիւ	ֆիւ

ԸՍ ԵՕ ՄԸՆ Է՛

Է՛Տ, ան է

Ես ո՛չ եմ

Սա չէ՞ որ

Յօ է աս

Եկ առ իս

Օր մը, հա՞

Օն, ել եկ

Ո՛ւհ, օձ մը

Ել աս իմս է

Ո՛հ, դի մը

Թէ որ ան է

Դա աղ չէ՞

Ել աղ առ

Էդ էշ մը

Ո՛վ է աս

Հօ, լու մը

Եւ բու մը

Ո՛րք ես դու

ԵՐԵՂԻՐ ԲԱՆԱԿԱՆՅԱԿ

Բայ	Քար	Բան	Շահ
Հայ	Տար	Լան	Մահ
Թայ	Լար	Վան	Գահ
Խած	Վան	Համ	Վախ
Մած	Բան	Գամ	Չախ

Բեր	Մեծ	Ճեղ	Բեն
Գեր	Խեղ	Մեղ	Գեն
Վեր	Մեղ	Տեղ	Օեն
Լեռ	Չեղ	Գեղ	Թեմ
Քեռ	Քեղ	Գեղ	Չեմ

Հեղ	Պէս	Խեթ	Խեչ
Վեղ	Աէս	Գեթ	Մեջ
Մեղ	Վէս	Վէտ	Գեծ
Մեկ	Գեղ	Մէտ	Վեծ
Շեղ	Սեղ	Գէտ	Խեժ

Գին	Գիր	Յից	Քիթ
Վին	Գիր	Լից	Վիթ
Գիմ	Ժիր	Բիծ	Շիթ
Գիմ	Լիր	Գիծ	Շիչ
Հիմ	Հին	Լիծ	Վիղ

Փոս	Հոն	Քօղ	Յօղ
Հոս	Գոն	Մօր	Բօթ
Բոց	Մոմ	Տօն	Շօթ
Գոց	Գոմ	Չօն	Մօտ
Հոծ	Ծոմ	Թօն	Հօտ

Մոթ	Տոն	Բիւր	Հիւղ
Գոթ	Շոն	Գիւր	Ճիւղ
Թոթ	Քոն	Ծիւր	Գիւղ
Գուռ	Հում	Խիւս	Հիւթ
Բուռ	Քում	Աիւս	Գիւտ

Ընդ	Ըյտ	Երդ	Երբ
Ըչբ	Ըյր	Ենթ	Երգ
Ընկ	Ըյն	Եղկ	Երբ
Ըղտ	Ըյս	Եղծ	Էչբ
Ըրտ	Ըյդ	Երկ	Էչբ

Ընդ	Իսկ	Օգն	Ուղ
Ըստ	Ողբ	Ութ	Ուժ
Իղձ	Ողջ	Ուր	Ուս
Ինձ	Ոտն	Ուլ	Իւղ
Ինչ	Որթ	Ուշ	Իւր

Բայ	Գեւ	Դաւ	Քոյ
Այ	Չեւ	Նաւ	Նոյ
Հայ	Թեւ	Բաւ	Գոյ
Թեյ	Խեւ	Խաւ	Ոյժ
Խոյ	Քեւ	Յաւ	Ոյժ

ԳԵՈՒԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԲԱՆԻՆԻՆԻ

Աանք	Մաղձ	Մենք	Օեղև
Չանք	Քաղց	Մեղկ	Օեղձ
Լանք	Գանձ	Շերտ	Օեղջ
Բարք	Տանձ	Շեղջ	Մերկ
Աարք	Պարտ	Շեշտ	Չեռք

Շէք	Գիրտ	Խորք	Խօսք
Աէք	Գիրք	Գորգ	Գրօշ
Օէք	Թինդ	Գործ	Հօսք
Գէմք	Լիրք	Հողմ	Քօղք
Գէսք	Խինդ	Յովտ	Յօղք

Քուրձ	Ճիւղձ	Յայտ	Լոյս
Քուրմ	Հիւսն	Փայտ	Յոյս
Մուրձ	Հիւրք	Լայն	Քոյր
Մուշկ	Չեօք	Հայր	Օոյգ
Թուղթ	Մեօք	Մայր	Մոյթ

ՊԵՏՈՒ

արու . ծախու .
 Հասու . տարու .

ՀՈՒՆ ✓

բուն . մուն
 տուն . քուն

ՄԵՐԴ

յարդ . զարդ
 բարդ . տարդ

ՈՒՂ

դուղ . դուղ
 խուղ . ցուղ

ՂԵՆՂ

մաճ . թանջ
 դազճ . կարճ

ԵՐԵՒ

անձրե .
 տերե .

ՆԵՒ

նաւ . թնաւ
 լաւ . ցաւ

ՄԵՆՒՂ

կարիճ . դահլիճ
 կաւիճ . դահճիճ

ԹՈՒՆՕ

կուղ
 խուղ

ԵՐԱԵՂՆԵԱ ԻՆՈՆԵՐ

Են նա	Իո նարհ	Չար ակն
Բա բի	Նոս ույ	Պա բան
Պա շիթ	Պա պոյ	Տըն ըոյ
Ղա շիթ	Հան դերձ	Ոն տին
Ե բեկ	Չը բի	Սա միթ
Օս բեղ	Ղն ըակ	Վար սակ
Ե ակ	Նա բակ	Տոմ սակ
Ըն տիր	Սա նուկ	Բա բուն
Թն թե	Յա ըոլ	Յե բեկ
Ճա ունդ	Նա ւակ	Փա զանդ
Իբ բե	Շըլ թոյ	Վա բոլ
Լը բուն	Ո բոյ	Օ ծուն

Պա զան	Ե սոնք	Եղ բոյր
Օա ւակ	Ե սոնք	Վա բոյր
Եսա ուած	Ե նոնք	Փոյ տառ
Հասա ուած	Շը նորհք	Նոյ բառ
Տըբ ուիլ	Ել խորհք	Եբ բեմն
Պամ ուիլ	Հո դիւ	Ե զան
Ըն թե	Եբ ծիւ	Ըն տեղ
Բա բեւ	Վա ւակ	Ըն ձիւղ
Նոս բաւ	Վա ւակ	Ե պուլ
Տա բաւ	Սի ակ	Ե պուր

(37989) 13061-58

ՄԵՂԹԵՆԻ

Ա՛յ Տէր Մատուած իմ,
 Օրհնէ զեա հիմա .
 Ար կարդալ սորվիմ,
 Ըլամ լաւ տըղայ :
 Թէ որ դուն չօգնես,
 Ջանքերըս զուր են .
 Ա՛յ իմ Մատուածըս
 Օրհնէ զեա վերէն :

Հոս Գառնուկ մը կայ : Անիկայ
 միտքերնիդ չըձգեր Մատուծոյ
 Գառը որ չմեղանչեց, և իր վրայ
 արատ մը չունէր : Աղօթք ըսէք
 անոր՝ որ իր մէջն
 եղած միտքը ձեր
 մէջն ալ դնէ :

Տես աս ա-
ղաւնիին : Անիկայ
Տեղ և բարի թրո-
ւուն մըն է , ու փնաս
չըներ : Արբոր երկուք կամ
իրեք մի և նոյն բոյնին մէջ ըլ-
լան , սիրով կը բնակին մէկդմէ-
կու Տեստ : Յովհաննէսն ու Ան-
նան , և ամէն տղայ ու աղջիկ
պարտական են ջանք ընել՝ որ
բարի և բարեբար ըլլան : Աս-
տուծոյ Արդին՝ որ մեռաւ մեզ
մեղքէ աղատելու համար , կր-
նայ օգնել ձեզի որ Տեղ և խո-
նարհ ըլլաք աղաւնիին պէս . :

Այրկեան	Օր	Ամիս
Ըոպէ	Գիշեր	Տարի
Ժամ	Նօթնեակ	Դար

ԵՌԵՎԱՆԻ ԲԵՌԵՐ

Այս ժապետ	Այս զաւար	Երաբար
Երաբար	Օր մե լին	Բարբաբար
Գրագրաւոր	Չե աւար	Որ զոր մեծ
Դաւաւոր	Ի՞նչ ուաւ	Հոգեւոր
Գրագրաւոր	Պատմաւոր	Բարբաբար
Այս զաւար	Հաւարար	Երկու զաւար
Այս ժապետ	Բարագրագր	Եւն իւրաւոր
Ճեմարան	Օրարար	Գրագրագր
Գրագրար	Լըրարար	Հեղուրագր
Գրագրան	Ի՞նչ թարգման	Գրագրագր
Ժըրաւոր	Բարագրագր	Սիրար
Հաւարագր	Բըրան	Հանարագր
Սանարագր	Որ կեհարագր	Ի՞նչ իւրաւոր
Բարագրագր	Փարագրագր	Սանարագր
Հեղուրագր	Բարագրագր	Գրագրագր
Պատմաւոր	Հանարագր	Բարագրագր
Գրագրագր	Որ կեհարագր	Հարագրագր
Երաբար	Հոգեւորագր	Սանարագր
Եւն իւրաւոր	Սանարագր	Որագրագր
Գրագրագր	Ճեմարան	Սիրար

Ի Ե Թ Ե Գ Ի Ի Բ Ի Բ Թ Ե Ե Կ Ե Ե Զ

Պը բա զա ճառ	Կեն ցա զա գեա
Ու սու՛ճ նա սեր	Հը բա չա գործ
Պըսգ բո ցա կան	Սն զան չա կան
Իծըղ թա զա ճառ	Սա տա բաղ գիկ
Ու սու՛ճ նա կան	Ընդ բան կա թխն
Պա աե բաղ մնղ	Ըն մե զու թխն
Լը կա թա գործ	Ըտա ուա ծա պաշա
Ու կեր չու թխն	Ըա բե պաշա տն
Ը տաղ ճա գործ	Վաղը բա նու աղ
Վա զա քա գեա	Վը նա բա հար
Ջին ուս բա կան	Շը նոր հալի
Սն նա մար աիկ	Վաղը բա բա քոյ
Նա էա տար սիղ	Հե զա հո գի
Հա զա բա պեա	Լ կե զե ցի
Սը սա զա ճառ	Ժա զո զա բան
Ճա նա պար հարդ	Սաղ մո սա բան
Կա սա զա բիւ	Լք պիս կո պա
Սե բա աե սուչ	Սար կա էա գունք
Հե ծե բա գոր	Պաշա տո նա տարք
Լը կա թու զե	Խոր հըք գա էոր

ԵՅՐՈՒՐՆԵՆԻ ԱՂԵՑ ՍՈՒՐԻ ԳԻՐ-
ՔԷՆ ԽՕՍՒՐԵՐ :

Եմէն օր Տէրոջը վախին մէջ և
զեր : Եւր. 17 :

Բոլոր սրտովդ Տէրոջը ապաւի-
նէ : Եւր. 9 . 5 :

Գործքի մէջ խելացութեամբ
վարուողը բարիք կը գտնէ :
Եւր. 10 . 20 :

Գունքու աչքիդ առջևը իմաս-
տուն մի՛ ըլլար : Եւր. 9 . 7 :

Երանի ան մարդուն որ իմաս-
տութիւն կը գտնէ : Եւր. 9 . 13 :

Օխս պիտի փնտուէք , և պիտի
գտնէք : Եւր. 10 . 13 :

Ընտրեցէք ձեզի այսօր թէ ո՛վ
պիտի պաշտէք : Եւր. 10 . 15 :

Թէ որ արդարները զօրանան ,
ժողովուրդը կ'ուրախանայ :
Եւր. 10 . 2 :

Ժի՛ր եղեք , զօրացէք : ԱՊԻՂԷ .
Ժ.Օ . 13 :

Ինչ որ առջևնիդ դրուի , կերէք :
ՂԻՂԷ . Ժ . 8 .

Լուելու ժամանակ (չայ) ու խօսելու
ժամանակ : ԺԻՂ . Գ . 7 :

Խրատ պահողը կենաց ճամբուն
մէջն է : ԱԻՂԷ . Ժ . 17 :

Ծոյլ ձեռքով բանողը աղքատ
կ'ըլայ : ԱԻՂԷ . Ժ . 4 :

Ասիւէն ետ կենալը մարդուն
փառք է : ԱԻՂԷ . Ի . 3 :

Համը առէք ու տեսէք որ Տէրը
բարի է : ՍԻՂԷ . ԼԳ . 8 :

Չեղի նոր սիրտ պիտի տամ :
ԵՂԷԷ . ԼՕ . 26 :

Ղշմարտութիւն խօսողը ար-
դարութիւն կը յայտնէ : ԱԻՂԷ .
ԺԻ . 17 :

Միացուր իմ սիրտս , որ քու ա-
նունէդ վախնայ : ՍԻՂԷ . ՉՕ .
11 :

Յիմարները յանցանքը ծաղը
կ'ընեն : Ա՛ռա՛յ . ԺԳ . 9 :

Նախանձը վերարկուի պէս իր
վրան առաւ : Ա՛ռա՛յ . ԾԹ . 17 :

Հաւ խօսքերու մէջ յանցանք
պակաս չէ՛ : Ա՛ռա՛յ . Ժ . 19 :

Որդեակ իմ՝ քու սիրտդ ինձի
տուր : Ա՛ռա՛յ . ԻԳ . 26 :

Ձէ թէ իմ կամքս՝ հապա քուկդ
թող ըլլայ : Ղ՛ռա՛յ . ԻԲ . 42 :

Պակասամիտ եղողը իր դրացին
կ'արհամարհէ : Ա՛ռա՛յ . ԺԵ . 12 :

Ջա՛նք ըրէք որ նեղ դռնէն
մտնէք : Ղ՛ռա՛յ . ԺԳ . 24 :

Սուտ շրթունքը Տէրոջը զղուելի
է : Ա՛ռա՛յ . ԺԲ . 22 :

Սէց օրուան մէջ ըսաւ Տէրը
երկինքը ու երկիրը՝ ու ծովը
բոլոր անոնց մէջ եղածները :
Ա՛ռա՛յ . Ի . 11 :

Տէր՝ ի՞նչ կ'ուզես որ ընեմ :
Գ՛ռա՛յ . Թ . 6 :

Յորենը պահողին՝ ժողովուրդը
անէծք կու տայ : Եւր. 1 . ԺԵ .
26 :

Փափաքին կատարուիլը հողին
անուշ է : Եւր. 1 . ԺԳ . 19 :

Քու օրէնքդ սիրողներուն շատ
խաղաղութիւն կայ : Սաղմ .
ՂՃԹ . 163 :

Օրէնքը պահողը իմաստուն տը-
ղայ է : Եւր. 1 . ԻԸ . 7 :

Թ Ի Ի Ն Բ

ԹՈՒԵՆՇԱՆ	ԳԻՐ	ԵՆՈՒՆ
1	ա	մէկ
2	բ	երկուք
3	գ	երեք
4	դ	չորս
5	ե	հինգ
6	զ	վեց
7	է	եօթը
8	ը	ութը
9	թ	ինը
10	ձ	սասը
11	ժ ա	սասնու մէկ
12	ժ բ	սասու երկուք

ԹՈՒՆՆԵՐՆԵՆ	ԳԻՐ	ԸՆՈՒՆ
	13	ժգ տասու իրեր
	14	ժհ տասնու չորս
	15	ժե տասնու հինգ
	16	ժզ տասնու վեց
	17	ժէ տասնու եօթը
	18	ժը տասնու ութը
	19	ժթ տասնու ինը
	20	ի քսան
	30	լ երեսուն
	40	լե քառասուն
	50	կ յսուն
	60	կզ վաթսուն
	70	կէ եօթանասուն
	80	կը ութսուն
	90	զ իննսուն
	100	հ հարիւր
	200	հք երկու հարիւր
	300	հց երեք հարիւր
	400	հք չորս հարիւր
	500	չ հինգ հարիւր
	600	չք վեց հարիւր
	700	չէ եօթը հարիւր
	800	չը ութը հարիւր
	900	չթ ինը հարիւր
	1,000	ա հազար
	10,000	ժա տասը հազար կամ բիրքա
	100,000	ժա հարիւր հազար
	1,000,000	աա միլիոն

ԵՍՏՈՒԵՆՕՆԵՆՆԵՐ 2

Սուրբ Գիրքը ամէն
 գիրքերուն պատուա-
 կանն է : Եստուած տուաւ
 անիկայ մարդուն՝ զանիկայ
 իմաստուն ու բարի ընելու հա-
 մար : Արբոր մեծնաս, կարող
 կ'ըլլաս Եստուծոյ Սուրբ Գիրքը
 կարդալու : Ենիկայ կ'իմացընէ
 քեզի թէ Եստուած ի՛նչպէս իր
 սիրելի Արդին խրկեց մարդիկը
 մեզքէ ազատելու համար : Թէ
 որ Եստուծոյ Խօսքը կարդաս,

ու անոր սէրն զգաս , և ջանաս
անոր կամքն ընելու , երբոր մեռ-
նիս՝ պիտի երթաս ու երկինքին
մէջ Յիսուսի հետ բնակիս :
Մեղքէն հեռու կեցիր ու Աս-
տուծմէ վախցիր , ու հոգիդ ա-
պահով պիտի ըլլայ անոր ձեռ-
քին մէջ :

ՀՆԳԵՎԵՆԱ ԻՇԹԵՐ

Եւ խոր հա գրու թիւն

Ի՛ը նա բա նա կան

Երկ բա գոր ծու թիւն

Երկ բա շու փա կան

Եր ժա նա պա ախ

Ե թե ա ծա ղիկ

Երբ ե պիս կո պոս

Ե լե տա բա նիւ

Ե լե ըր դա պաշտ

Բազ մա ցու ցա նել

Բա նաա տեղ ծա կան

Բա թե խառ նու թիւն

Եր զե հո նա հար

Ըն գար ձա կա տարր

Ե զեդ նա իը ախ

Խառ նա փըն դո թել

Խա լար տա փա ձառ

Խը նա մար կու թիւն

Խըս տա ցու ցա նել

Շառլ կե ցու ցա նել

Շան բա ցա տու մըն

Շի բա նա ներ կել

Շը նըն դա բա նել

Շու ըս մը տու թիւն

Պան խա զի տու թիւն

Պա աա փա բու թիւն

Պա տա կեր դու թիւն

Ձի ա ցու ցա նել

Ձը նա զան դու թիւն

Ձը նա խո տու թիւն

Ձի ըն թա ցա բան

Ղա խա բա կա գործ

Ղա կա տա զըր կան

Սե ծա ցու ցա նել

Սեր կա պա բա նոց

Տանն նա բա բու թիւն

ՎԵՅԵՎԱՆԿ ԲԵՌԵՐ

Եւե տա բա նա կան	Ժա մա նա կա գրու թիւն
Ե պիտ կո պո սու թիւն	*Եը մա նա բու ժու թիւն
Ե բեք տա սա նա մեայ	Ե՞ հաւ աւ տար մու թիւն
Կա նո նա պա հու թիւն	Ե տե նա բա նա կան
*Եը սե մա ցու ցա նեւ	Ե՞ դա մա զըն նու թիւն
Ե՞ ե բե ու թա նաւ	Ե՞ ա պա կա նու թիւն
Սա սա նե ցու ցա նեւ	Ե տե նա իս սու թիւն
Տի ե զե բա հը բաւ	Հա կա աւ կոր դու թիւն
Ե զա նա կա ա թեւ	*Եաւ աւ զը նա ցու թիւն
Վա բա նե ցու ցա նեւ	Ես տե զա բաւ իս կան
Հա ճո քա կա նու թիւն	Սե քե նա կա նու թիւն
*Բի մի ա բա նա կան	Ժա մա զա ճա ուու թիւն
Տըն տե տա կա նու թիւն	*Երժ աւա բի մա ցու թիւն
Կա տա բե լա դոր ծեւ	*Բա զա քա զա բու թիւն
Տի ե զե բա քա բոզ	Սան դա բա մե տա պեա
Հե բե տի կո սա պեա	Սա տա կա բա բու թիւն
Ըն դե բա բա նու թիւն	Ենզ բա դար ձու ցա նեւ
Եւ իա նա սի բու թիւն	*Եա իան ձա ա բու թիւն

ՎԵՏԵՐ

Բութ	(՝)	Մակակէտ	(՝)
Ստորակէտ	(,)	Պարոյկ	(^o)
Միջակէտ	(.)	Երկար	(^o)
Վերջակէտ	(:)	Պատիւ	(-)
Շէշտ	(՝)	Ենթամայ	(-)

ՏԵՄՆԵՄԵՆԵՑՅ ՕՐԷՆՔ ՏԵՂԵՉԵՓԵՆԷՆ,

- 1 • Ինձմէ զառ ուրիշ Մատուած շուննաս •
- 2 • Կոսց առջն ալ ծնկան վրայ չգաս :
- 3 • Տէրոջն անուըր պարտապ գործ չածես •
- 4 • Ոչ ալ հանդատեան սուրբ օրը պղծես •
- 5 • Քու հօրդ ու մորդ պատիւ տալն յիշէ՛ •
- 6 • Սպանութենէ վախով ետ քաշուէ՛ :
- 7 • Օգուէ՛ ամեն պիղծ խօսքէ ու գործքէ •
- 8 • Նոյնպէս հեռացի՛ր միշտ գողութենէ :
- 9 • Սուտ կամ՝ անիրաւ վնայ մի՛ ըլլար •
- 10 • Երբեք ընկերիդ բանին մի՛ ցանկար :

ԻՈՉԵՆ ԴԵԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ի՞նչը սրտանց զՄատուած օրես ,
Քու ընկերդ ալ քու անձիդ պէս :

Մտառած ըստեղծեց երկինքը երկիրն ու ծովը, և անոնց մէջն եղած բոլոր բաները վեց օրուան մէջ. և բոլոր ստեղծած բաները բարի էին :

Երեզակը ցորեկուան լոյս տալու համար ստեղծեց. և լուսինն ու աստղերը գիշերին :
 Մնիկայ ստեղծեց մարդն ու դաշտին անասունները, երկինքին թռչուններն ու ծովին ձուկերը :

Մտտուած կ'օրհնէ զանոնք որ իր կամքը կ'ընեն : Արբոր առտուանց կ'ելեա , և երբոր երեկոյին անկողին կը մտնես , գոհութիւն տուր անոր :

Մտտուած պիտի կորսընցընէ չարերը , բայց պիտի ներէ անոնց՝ որ կ'ապաշխարեն ու մեղքը կը թողուն :

Ե Բ Ե Գ Ե Կ

Արբոր արեգակը իր ոսկեղէն զլուխը բլուրներուն վրայէն կը բարձրացընէ , երկինքն ու երկիրը կը զուարթանան : Մնիկայ իր ուրախալից ճամբան կը շարունակէ , մինչև որ կէսօրին՝ երկինքին մէջտեղը կը բարձրանայ , և երկրիս վրայ լոյս ու ջերմութիւն կ'արձակէ : Ապա դէպ ՚ի արեմուտք կ'իջնայ , ու պայծառ ամպերուն մէջ կը մտնէ :

Արեգակը կորսընցուցի՞ր կը կարծես : Աչ. նորէն պիտի ծագի անիկայ հետեւեալ օրը , ու թագաւորի մը պէս պիտի չարժի պայծառ կապոյտ երկինքին մէջ :

Ինչպէս որ արեգակը կը ծածկուի մեր տեսութենէն , անանկ ալ քիչ ատենէն մենք ամենքս գերեզմանը պիտի իջնանք , ու ալ աս աշխարհիս բաները պիտի չտեսնենք : Բայց ան որ մեր Տէրը կը սիրէ , պիտի չկորսուի . վաղուան արեգակէն աւելի պայծառ պիտի ելէ գերեզմանէն , և Աստուծոյ աջ կոմը պիտի ծագի յաւիտեանս :

Ինչպէս որ արեգակին լոյսը քիչ մը ատեն կը մնայ մարը մտնելէն ետքը , անանկ ալ երբոր քրիստոնեան կը մեռնի , իր բարի գործքերուն յիշատակը իր ետին

կը ձգէ : Անիկայ մինչև անգամ իր երթալէն ետքը լոյս կու տայ անոնց , որոնք որ Սիօն երթալու ճամբան կը փրնտուեն :

“Ան ատենը արդարները արեւին պէս պիտի ծագին իրենց շօրը թագաւորութեանը մէջը :”

ԼՈՒՍԻՆ

Լուսինն իր մէջը լոյս չունի , հապա խաւար է , և իր լոյսը արեգակէն կ'առնէ :

Իր գունտին կէսը միշտ կը լուսաւորի անոր ճառագայթներովը , թէ և մենք չենք տեսներ անիկայ : Մենք անանկ տեղ մըն ենք , որ լուսինը մէյմը լեցուն կ'երևնայ մեզի , և ապա կը սկսի կամաց կամաց պղտիկնալ , մինչև որ բարակ եղջիւր մը կ'ըլլայ , և ապա ժամանակ մը բոլորը կը

Ճաճ կուի մեր աչքէն : Բայց ա-
նիկայ խաւար չէ , այլ դեռ կը
փայլի լուսով :

Քրիստոնեան ալ ինքնին խա-
ւար է . ինքիրմէն լոյս չունի .
միայն իր Տէրոջմէն առած լոյսը
կը ցոլացընէ : Նստուծոյ շնորհ-
քը կը ծագի անոր փրայ , և ա-
նիկայ լուսաւոր է , և լոյս կու
տայ ամենուն :

Քրիստոս է անոր լոյսը . անոր
փրայ հաւատքով կը նայի , և ա-
նոր պէս կ'աճի հոգիով : Թեքեա
մենք անանկ վիճակի մը մէջ ենք
որ միշտ չենք տեսներ քրիստո-
նէին լոյսը . բայց մի՛ սեպեր թէ
անիկայ խաւար է . դուն չես
գիտեր թէ ի՛նչ լոյս կը ծագի
անոր հոգւոյն մէջ — ի՛նչ հա-
ւատք՝ ի՛նչ սէր՝ և ի՛նչ յոյս կը
գործէ հոն : Թե՛ որ Յիսուս
Քրիստոսի հաւատանք , անի-

կայ մեզի իմաստութիւն՝ լոյս՝ և սէր պիտի ըլլայ :

“Ո՞վ է ձեր մէջը՝ որ խաւարի մէջ կը քայլէ, ու լոյս չունի : Թող Տէրոջը անունին ապաւինի, և իր Աստուծոյ վրայ հաստատ կենայ :”

ԵՍՏՂԷԼԷՅ ԵՐԿԻՆԵՐԸ

Մէկ պայծառ գիշեր մը աչքերդ վեր վերցուր և նայէ թէ երկինքը ի՞նչպէս լեցուն է աստղերով :

Այնքան բազմաթիւ և այնքան պայծառ են Աստուծոյ ժողովուրդը, և անանկ պիտի երևան սիրոյ երկինքին մէջ Աստուծոյ աջ կողմը :

Դուն չես կրնար համրել աստղերը . անթիւ բազմութիւն մը կախուած կը կենան խորին և մութ միջոցին մէջ, ուր որ մեր աչքը չհասնիր :

Անանկ այ չես կրնար համրել
 Աստուծոյ ժողովուրդը : Անթիւ
 բազմութիւն մը կայ հիմա Գա-
 ոսին ասթոսին առջևը շատ ազ-
 գերէ ժողովուած , որ գիշեր ցո-
 րեկ կը գովարանեն զանիկայ :

Գիտե՞ս որ աշխարհիս քանի
 մը կողմերը կան , ուր որ մար-
 գոց միտքը այնքան խաւար է ,
 որ արեւը՝ լուսինը՝ և աստղերը
 կը պաշտեն ու անոնց աստուած
 կ'ըսեն : Անոնք չեն գիտեր ան
 մեծ Աստուածը որ ստեղծեց զա-
 նոնք :

Երբոր գէպ 'ի վեր աստղերուն
 վրայ կը նայիս , աս ժողովուրդ-
 ներուն կուրութեանը վրայ գը-
 թա , և շնորհակալութիւն տուր
 Աստուծոյ որ դուն կենաց ճամ-
 բան սորվեր ես :

“ Անիկայ աստղերը իրենց
 համբանքովը կը զրուցէ , և զա-

նոնք իրենք անուններովը կը
կանչէ : ”

“ Գովարանեցէք անիկայ արե
և լուսին . գովարանեցէք անի-
կայ դուք բոլոր լուսաւոր աստ-
ղեր : ”

Ն Ի Բ Ե Ն Ի Գ Օ Տ Ի

Նայէ՛ . ահա մէկ անձրևայից
ամպ մը կախուեր կեցեր է եր-
կինքին մէջ , և արևը երկինքին
միւս կողմէն անոր վրայ է ծա-
ղեր . և հիմա մէկ բարձր գոյնըզ-
գոյն աղեղ մը կ'երևնայ մեր աչ-
քերուն :

Նն ամպը անձրևի կաթիլներէ
բաղկացած է , և արևին ճառա-
գայթները անոնց վրայ զարնե-
լով ու անկէ ետ մեր աչքերուն
զայով ամպին վրայ ձևացած ա-
ղեղի մը պէս կ'երևնան :

Օ՛իրանի գօտիին վրայ նայէ

և անոր ստեղծողը գովէ : Ամենարարձրելոյն ձեռքերը ծռեցին անիկայ . և հոն կը կենայ անիկայ հաւատարիմ վկայ մը ըլլալու Աստուծոյ ճշմարտութեանը :

“Ահա ես իմ աղեղս ամպին մէջ կը դնեմ, և անիկայ մէկ նշան մը պիտի ըլլայ իմ մէջս ու երկրին մէջը : Աւ պիտի ըլլայ որ, երբոր երկրին վրայ ամպ մը բերեմ, աղեղն ալ պիտի երևնայ ամպին մէջ :”

“Աւ ամթոռին չորս կողմը մէկ ծիածան մը կար զմբուխտի նրման :”

Մի՛ մօտենար, համը մի՛ առներ,
մի՛ դպչեր :

Օղի	Գինի	Օխախտու
Յքի	Միտն	Բիթախտու

ԳՐԻՍՏՈՍԻ ԿԵՆԵՅԸ

ՄՆԿ ԲԸՆՏԻ ԴԷՊՐԵՆԸ

ՓՐՊԶԻՆ ԾՆՈՒՆԻԸ

Յիսուս Քրիստոս ժամանակ մը քեզի պէս տղայ մըն էր : Անիկայ տղայ եղաւ՝ որ գիտնայ թէ ի՛նչպէս կարեկից ըլլալու և զթալու է տղու մը , և որ փոքր տղոց ցուցունէ թէ ի՛նչպէս գործելու են անոնք :

Անիկայ իր Մարիամ մօրը հետ արջառներու քով մսուրի մը մէջ պառկեցաւ , վասն զի իջևանին

մէջ իրենց համար տեղ չկար :
 Մնիկայ աղքատ տղայ մըն էր ,
 և սակայն Աստուծոյ Արդին
 էր :

Եւ Աստուած մէկ սուրբ հը-
 րեշտակ մը խրկեց որ երթայ և
 զրուցէ ան մարդոցը՝ որոնք դաշ-
 տին մէջը ոչխարներու պահ-
 պանութիւն կ'ընէին , թէ Աս-
 տուծոյ Արդին ծնաւ երկրիս վը-
 րայ :

Ատենը գիշեր էր , բայց փառ-
 քը ծագեց անոնց չորս գին , և
 ցորեկուան պէս լոյս եղաւ :

Մտնէր ալ վախցան , բայց հը-
 րեշտակը ըսաւ , Մի՛ վախնաք ,
 ձեզի մեծ ուրախութեան աւե-
 տիս բերի . Դաւիթի քաղաքին
 մէջ տղայ մը ծնաւ , որ մարդիկը
 իրենց մեղքերէն պիտի ազատէ :
 Ա՛հ , ի՛նչ աւետիս մըն է ասի-
 կայ ան ամենուն որ իրենց մեղ-

քերուն վրայ կը դղան , և Մատուծոյ բարկութենէն կը վախնան :

Մատենը հրեշտակը սկսեց Մատուծոյ զոհարանութիւն երգել , և շատ ուրիշներ ալ , այո՛ւնսթիւ բաղմութիւն մը եկաւ երկինքէն անոր հետ միացաւ , և ամէնը մէկտեղ երգեցին Փառք 'ի բարձունս Մատուծոյ , և յերկիր խաղաղութիւն , 'ի մարդիկ հաճութիւն :

Ինչ քաղցր և ուրախացեց երգ մըն էր անիկայ : Մտոր նման երաժշտութիւն մը ըսուեցա՞ւ երբէք երկրիս վրայ : Ար յուսա՞ս որ մէկ օր մը Մատուծոյ զովարանութեան երգը երգես հրեշտակաց ու սուրբերուն հետ երկինքին մէջ : Աւրեմն պէտք է որ մեղքը ձգես , զՄատուած սիրես , և անոր օրէնքին հնազանդիս :

Ան մարդիկը՝ որոնք լսեցին
 աս երգը հրեշտակներէն , հօ-
 տերնին դաշտին մէջ ձգեցին ու
 մտօրը գացին մանուկը տեսնե-
 լու և անոր երկիրպագութիւն
 րնելու :

Մոզեր ալ եկան հեռու երկրէ
 զանիկայ տեսնելու . և Մստուած
 մէկ պայծառ աստղ մը խրկեց
 անոնց առջիւէն զանոնք ան տե-
 ղը տանելու : Այլ ահա՛ ան աստ-
 ղը՝ որ անոնք տեսան արևելքը ,
 եկաւ և կայնեցաւ ան տեղին վը-
 ռայ ուր որ մանուկը էր , և մո-
 ղերը շատ ուրախացան . և երբոր
 տուն մտան , երկիրպագութիւն
 րին մանուկին , և զանիկայ ի-
 րենց Տէրն ու Փրկիչը անուանե-
 ցին :

Արբոր հովիւներն ու մոզերը
 գացին , ան աւետիսը որո՛ւ որ
 հանդիպեցան զրուցեցին՝ ըսելով

Թէ, Յիսուս ծնաւ մեզ փրկելու :

Նւ մանուկը կը մեծնար, և իմաստուն ու բարի էր իր բոլոր խօսքերուն ու գործքերուն մէջ : Ամէն բանի մէջ Աստուծոյ կամքը կը կատարէր որ զինքը խըրկեց, և Աստուծոյ ու մարդոց սիրելի էր :

Թէ որ կ'ուզէք Յիսուսի նման ըլլալ, ահանջ դրէք անոր զրուցածին որ կ'ըսէ. Նկէք և ինձ մէ սորվեցէք, ինչու որ ես հեղ և խոնարհ եմ սրտիւ, և ձեր հողիին խաղաղութիւն պիտի կաննէք :

ԲԲՒՍՏՈՒՄ ՓՈՐՉՈՒՄԸ

Մենք ամէնա ալ մեզքի մէջ ծնած ենք ու չարութիւն գործել կը սիրենք : Սատանան՝ անշարք, որն որ Աստուած դուրս

ըրաւ Երկինքէն, կը փորձէ մեզ
որ չար բաներու փափաքինք,
բարկանանք և հպարտանանք,
և ստուծիւն խօսինք: Աստու-
ծոյ աղաչելու ենք որ մեզի շը-
նորհք տայ, որ փորձութեան
ատեն մեզ չարէն պահէ:

Սատանան ջանք ըրաւ և զՅի-
սուս փորձելու՝ որ մեզք գործէ:
Ասիկայ Քրիստոսի մեծցած
մարդ եղած ատենն էր, Երբ աս-
դին անդին պիտի պտրտէր քա-
րողելու մարդոց թէ ինքը զա-
նոնք փրկելու համար եմեկ է:
Սատանան չէր ուզեր որ Քրիս-
տոս աս բանը ընէ, փասն զի
կ'ուզէ որ մարդիկ իրենց մեզ-
քերուն մէջ յառաջ երթան:

Յիսուս մէկ առանձին տեղ մը
զնաց աղօթք ընելու և ան գործ-
քին վրայ մտմբտալու, որուն
համար որ խրկուած էր. այս-

ինքն ան մեծ գործքին վրայ ,
որ մարդոց հոգիները փրկել և
զանոնք փառքի բերել էր : Այն-
քան կեցաւ աս աղօթքին մէջ ,
որ շատ անօթեցաւ :

Ան ատենը Սատանան եկաւ
անոր ու ըսաւ , թէ որ Աստու-
ծոյ Արդին ես ու ամէն իշխանու-
թիւն ունիս , ինչո՞ւ համար հը-
րաման չես ընել քարին որ հաց
ըլլայ , որ ուտելիք ունենաս :

Յիսուս կրնար ընել աս բանը
թէ որ ուզէր , բայց զիտեր որ
Աստուծոյ կամքը չէր աս բանը
ու չէր ուզէր ընել անիկայ : Ա-
նոր համար ըսաւ Սատանային
թէ Աստուածաշունչը կ'ըսէ որ
չէ թէ միայն հացով պիտի ապ-
րիս , այլ Աստուծոյ խօսքովն ալ :

Անատենը Սատանան ջանաց
Յիսուսը նորէն փորձելու : Անոր
հետ ելաւ լեռան մը գլուխը գը-

նաց, և աշխարհիս մէջ եղած
բոբոր մեծ ու գեղեցիկ բաները
անոր առջևէն անցուց ու բաւ,
աս ամէնը քեզի կու տամ, թէ
որ միայն իյնաս ու երկիրպա-
զու թիւն ընես ինձի: Սատա-
նան գիտէր որ Յիսուս ոչ տուն
ունէր՝ ոչ երկիր՝ և ոչ ստակ,
անոր համար աս առաջարկու-
թիւնը ըրաւ անոր որ փորձէ
զանիկայ:

Իայց Յիսուս ըսաւ. Եստու-
ծոյ օրէնքը կ'ըսէ թէ՛ Վու Տէր
Եստուծոյդ երկիրպազու թիւն
ընես, միայն անիկայ պաշտես:

Ենատենը Սատանան ջանաց
երրորդ անգամ Յիսուսը փոր-
ձելու: Եւ որովհետեւ Յիսուս
Եստուածաշունչին մէջէն խօսե-
ցաւ անոր, ան ալ Սուրբ Գիր-
քէն մէկ տուն մը մէջ բերաւ:
Տաճարին կամ Եստուծոյ տանը

տանիքին վրայ կայնեցան , որն
 որ շատ բարձր էր , և Սատանան
 ըսաւ Յիսուսին , թէ որ դուն
 ճշմարտապէս Աստուծոյ Արդին
 ես , կրնաս ասիկց վար իյնալ
 աս տեղէն ու չմասուիլ . ինչու
 որ Աստուածաշունչը կ'ըսէ թէ՛
 Աստուած հրաման պիտի ընէ իր
 հրեշտակներուն որ քեզի հոգ
 տանին , և անոնք քեզ ձեռքի
 վրայ պիտի բռնեն որ ոտքդ քա-
 րի չզարնես :

Բայց Յիսուս ըսաւ , Ասիս
 դնա՛ Սա՛տանայ . ինչու որ սուրբ
 Խօսքը կ'ըսէ . քու Տէր Աս-
 տուածդ չփորձես :

Եկէք Յիսուսէն սորվինք Աս-
 տուծոյ հնազանդելու , և Սա-
 տանային ականջ չկախենք՝ երբ-
 որ կը ջանայ մեզի չարութիւն
 ընել տալու : Թէ որ Յիսուս մէկ
 գէշ բան մը ըրած ըլլար , մար-

դոց փրկիչը չէր կրնար ըլլալ :
 Տայց անիկայ անբիծ էր , և մե-
 ղաց արատ չունէր իր վրան :
 Այսպէս անիկայ յարմար էր իր
 կեանքը տալու մարդոց մեղքե-
 րուն համար :

ՔՐԻՍՏՈՍԻՆ ՔԵՐՈՋՈՒԹԻՒՆԵՆ ՈՒ
 ՀԲԸՔՆԵՐԸ

Յիսուս մէկ տեղ մը աղօթքի
 առն մը գնաց , և երբոր բոլոր
 ժողովուրդը անոր կը նայէր ,
 Աստուածաշունչը առաւ և մէ-
 ջէն մէկ տեղ մը կարգաց՝ ուր որ
 Աստուած կ'ըսէ թէ իմ Արդիս
 աշխարհ պիտի խրկեմ աղքատ-
 ներուն քարոզելու՝ հիւանդները
 բժշկելու՝ կոյրերուն տեսութիւն
 տալու՝ և ուրախութիւն անոնց
 որ կոտորած են սրտիւ :

Աւ երբոր Յիսուս կարգաց ա-
 սիկայ՝ զոցեց զիւրքը և ըսաւ ,

Այսօր աս բանը եղաւ , և դուք
կը տեսնէք ու կը լսէք ասիկայ :
Աւ քանի որ անիկայ ասանկ
քաղցր խօսքեր կը խօսէր , ժողովուրդը աչքը տնկէր անոր վրայ
կը նայէր :

Արանի անոնց որ կրնային ան
քաղցր երեսին վրայ նայիլ և ան
սիրոյ խօսքերը լսել՝ որոնք անոր
չթուներէն կը բղխէին : Արանի մեզի ալ , որ Աստուածաշունչ
ունիւք , և կրնանք կենաց
խօսքերը կարդալ : Աւ գիտնալ
որ Յիսուս մեզ կը տեսնէ ու կը
լսէ մեզի , և ան ամէն բանը կ'ընէ
մեզի համար հիմա , ինչ որ
բրաւ երկրիս վրայ զնաքը տեսնողներուն
համար :

Թէ որ միայն խօսք մը գրուցէր ,
անիկայ շուտով կը կատարուէր : Եւ
ատերը որ հիւանդ ու թշուառու թեան մէջ էին , անոր

գացին և անկէ բժշկութիւն ու
օգնութիւն խնդրեցին , և ան
բրաւ :

Յիսուսը սիրողներէն և անոր
ետեւէն գացողներէն մէկը Պետ-
րոսն էր : Պետրոսին տանը մէջ
իւր գոբանչը ջերմէն պատկած էր :
Յիսուս եկաւ և անոր քովը կայ-
նեցաւ , և հրաման բրաւ ջերմին
որ ելլէ , և հիւանդը ելաւ ու բը-
նաւ չհիւանդացած մէկու մը
պէս կը պարտէր :

Ասանկ շատ
բաներ բրաւ
Յիսուս : Ա-
մանք որ կոչը
էին , եկան ու
աղաչեցին ի-
րեն որ իրենց
աչքերը բանայ : Աւ անիկայ տես-
նել տուաւ անոնց՝ որ առաջ բնաւ
տեսած չէին :

Արքան ուրախ եղած ըլլալու
էն յոյսը՝ երկինքը՝ խոտը՝ ծառե-
րը՝ և իրենց սիրականներուն և
բնակները տեսնելնուն համար :

Արքոր կոյրերը աղաղակեցին
Յիսուսի՝ որ իրենց օգնէ, անի-
կայ ըստ անունց որ եթէ իրեն
կը հաւատան, ինքն ալ անունց
տեսնել կու տայ :

Ինչ է Քրիստոսի հաւատալը:
Աստա՛հ ըլլալ է թէ ան կրնայ և
կ'ուզէ ընել ինչպէս որ ինքն ը-
ստա, և թէ կարող է բոլոր մեր
խնդրած բաները պարզելու :

Մեր հոգիները կարօտ են որ
մեզքէ սրբուին, և մաքուր ու
սուրբ ըլլան : Յիսուսէն ՚ի զատ
մէկը չկրնար ընել մեզի առ բա-
նը : Ենիկայ իր արիւնը թափեց
մեզի համար, և թէ որ մենք ալ
անոր հաւատանք, բոլոր կարօտ
եղած բաներնիս մեզի պիտի տայ,

ինչու որ անիկայ լեցուն է զթու-
թեամբ, և անոր զօրութիւնը
իր ողորմութեանը չափ մեծ է :

ՈՐՈՒՅԵՐԻՆ ՈՐՈՒՆ ՅԵՐՈՅԵՆԵՐԸ

Մեզամ մը Յիսուս մէկ
բաղմութեան մը հան-
դիպեցաւ որ քաղաքէ
մը դուրս կ'ել-
լին ու-

րոնք մէկ տղու մը մեռելը կը տանէին: Արթաշին որ անիկայ հողին մէջ թաղեն: Տղուն մայրը անոնց հետ մէկտեղ կու գար շատ տրամած, ինչու որ անիկայ իրեն մէկ հատիկ զաւակն էր: Աւ Յիսուս երբոր տեսաւ անիկայ, զթացաւ անոր վրայ և ըսաւ. Մի՛ լար: Անատենը մեռելին մօտեցաւ ու ըսաւ. Վ՛րպա տանի, քեզի կ'ըսեմ, էլի՛ր: Աւ ան որ մեռած էր, ելաւ նստաւ և սկսեց խօսիլ, և Յիսուս անիկայ իր մօրը տուաւ, և անիկայ անոր հետ տուն գնաց:

• Աե՛ծ ուրախութեամբ չլեցուեցա՞ւ ան մօրը սիրտը: Շատ անգամ չխօսեցա՞ւ իր տղուն հետ անոր վրայով՝ որ ասանկ բան ըրաւ իրենց:

Արբոր Յիսուս վերջին օրը մեռելներուն էլի՛ք ըսէ, իցէ՛ թէ

մենք ալ անոր ձայնը ուրախու-
թեամբ լսենք : Ա՛հ , որքան ե-
րանելի են անոնք՝ որ ամպերուն
մէջ պիտի դիմաւորեն անիկայ ,
ու անոր հետ երկինքը երթան :

ԳԵՍԵՊԻՐԻ ԾՈՒԼԻՆ ՍԵՆՏԵՆ ԳԵՂԵԼԸ

Քրիստոսը սիրողներէն ու-
մանք նաւակով մը ծովուն վրա-
յէն կ'երթային ձուկ բռնելու :
Անգամ մը երբոր Յիսուս անոնց
հետն էր , բոլոր զիշերը աշխա-
տեցան ու ձուկ մը չկրցան բրո-
ւել : Բայց Յիսուս ցուցուց ա-
նոնց թէ ուր ձգելու է ուռկանը ,
և անատենը ձուկով լեցուն վեր-
քաշեցին անիկայ : Ծովուն
մէջն եղած բոլոր ձուկերը անորն
են , և ան զիտէ թէ ուր են ա-
նոնք :

Անգամ մը աս մարդիկը նաւի

մը մէջ էին, և Յիսուս անոնց
հետը չէր, ու հոյն ալ շատ սաս-
տիկ կը փչէր: Անոնք ալ կը
վախնային որ նաւը պիտի խոր-
տակի, և իրենք ալ պիտի կոր-
սուին:

Յետոյ մէկը տեսան որ ջուրին
վրայէն դէպ ՚ի իրենց կու գար:
Աս բանը առաւել վախցուց դա-
նոնք. վասն զի տարօրինակ բան
մըն էր որ մէկը ջուրին վրայէն
քալէ ու չննկղմի:

Բայց ան որ ջուրին վրայ էր՝
խօսեցաւ ու բար. Բաջ եղի՛ք,
ևս եմ, մի՛ վախնաք: Ան ատե-
նը ճանչցան Յիսուսի ձայնը, և
շատ ուրախացան որ իրենց քովը
կու գայ նաւին մէջ: Աւ հոյս
այլ ևս չփչեց, և նաւը շուտով
ցամաքն հասաւ:

Մէկ ուրիշ անգամ մըն ալ երբ-
որ մեծ փոթ որիկ մը կար, Յի-

սուս նաւին մէջ կը քնանար . և անոնք եկան զինքը արթընցընելու , ինչու որ զիտէին անոր զօրութիւնը , և վստահ էին որ կրնայ իրենց օգնել :

Այսպէս ըսին անոր . Տէ՛ր , փրկէ մեզ , եթէ ոչ՝ պիտի ընկըղմինք ու մեռնինք : Աւ Յիսուս ելաւ ու ըսաւ . Ինչո՞ւ կը վախնար : Ինչո՞ւ թերեհաւատ էք : Ապա հրաման ըրաւ հովին որ դադարի , և ալիքներուն որ հանդարտին . և մէյ մըն ալ յանկարծակի ամէն բան խաղաղեցաւ : Աւ անոնք որ տեսան սա բանը , ըսին . Ա՛վ կրնայ ըլլալ սա , որուն հովերն ու ծովը կը հնազանդին :

Յիսուս որ կրնայ հանդարտեցընել ալիքները , կրնայ խաղաղութիւն տալ մեր մտացը : Արեւնայ հեռի պահել մեզ նախան-

ձութենէ՛ բարկութենէ՛ և վախէ, և ան ամէն բաներէն՝ որ մեր ուրախութիւնը ու խաղաղութիւնը կ'աւրեն : Արբոր նեղութեան մէջ ենք, կրնայ մեր հոգւոյն քաղցր խօսք մը խօսիլ, ու մեզ խաղաղեցընել : Արքան սիրելի բան է Յիսուսի մօտ ապրիլը : Թող ան ժամանակը շուտով գայ, երբոր բոլոր աշխարհ պիտի ճանչնան ու սիրեն անկայ :

ՎԵՐԵՍՍՈՒՄԻՆ ԵՂՔԻՆԸ

Մնգամ մը մէկ մարդ մը եկաւ Յիսուսին մեծ տրամութեան մէջ : Մնիկայ կառավարիչ մըն էր ժողովուրդին մէջ, բայց հարրատութիւնն ու պատիւը մարդս նեղութենէ՛ ցաւէ՛ և մահուանէ՛ չեն կրնար պահել : Արբոր տեսաւ Յիսուսը, անոր ոտքը ին-

կաւ ու ըսաւ . Իմ փոքրիկ աղջիկս չարաչար հիւանդ է . կը վախնամ թէ պիտի մեռնի : Աղաչեմ քեզի , եկուք , և քու ձեռքդ անոր վրայ դիր , որ ապրի :

Նոյն րոպէին մէկ ուրիշը եկաւ տունէն և ըսաւ թէ մեռաւ . պէտք չէ որ ըսես անոր որ զայ . օգուտ չընէր դար : Մտնք չէին հաւատար թէ Յիսուս իշխանութիւն ունի միանգամ մեռեալները նորէն յարուցանելու : Բայց Յիսուս ըսաւ անոր հօրը . Մի՛ վախնար , միայն հաւատա՛ :

Այլ երաւ անոր հետ տուն գրնաց , և երբոր ան տեղը մտաւ ուր որ աղջիկը մեռած պատկած էր , անոր ձեռքէն բռնեց ու Ալի՛ր ըսաւ : Այլ անիկայ երաւ ու կը պտըտէր , որպէս թէ ամե-

նև ին մեռած կամ հիւանդացած
չէր :

Արքան բարերար է Յիսուս
անոնց՝ որ զինքը կը սիրեն :

Ինչ որ ճշմարտութիւնով է ,

Ինչ որ պարկեշտութիւնով է ,

Ինչ որ արդարութիւնով է ,

Ինչ որ մաքրութիւնով է ,

Ինչ որ սիրով է ,

Ըն բաները խորհեցէք :

Փիլիպ . 4 . 8 .

ՄԵՆԲ ՏՂՈՅ ՀԵՄԵՐ

ԴԻԻՐԻՆՆ ՀՆԲՅՈՒՄՆԵՐ

Հ . Ո՞վ էր առաջին հարցը :

Պ . Եղամ :

Հ . Ո՞վ էր առաջին կէշը :

Պ . Եւայ :

Հ . Ո՞վ էր առաջին հարգաստանը :

Պ . Կայէն :

Ը . Ո՞վ էր առաջին ճարտերսը :

Պ . Աբէլ :

Ը . Ո՞վ էր ամենէն շատ ապրող ճարտը :

Պ . Մաթուսաղայ :

Ը . Ո՞վ շինեց Գառնիքը :

Պ . Նոյ :

Ը . Ո՞վ էր ամենէն հասարակ ճարտը :

Պ . Արահամ :

Ը . Ո՞վ էր ամենահեղ ճարտը :

Պ . Մովսէս :

Ը . Ո՞վ էր ամենէն համբերող ճարտը :

Պ . Յոբ :

Ը . Ո՞վ ըմբռնաճարտեցաւ Ասորիքը
հրէշապետին հետ :

Պ . Յակոբ :

Ը . Ո՞վ Գարսն Իսրայէլացիք Բա-
նանու երկրը :

Պ . Յեսու :

Ը . Ո՞վ էր ամենէն ուժով ճարտը :

Պ . Սամիսոն :

Ը . Ո՞վ սպանեց Գողեաթը :

Պ . Դաւիթ :

- Ը . Ո՞վ էր աֆնէն իմաստունն մարտը :
 Պ . Սողոմոն :
 Ը . Ո՞վ յգոնեցաւ առի՞ծոց գոնը :
 Պ . Գանիէլ :
 Ը . Ո՞վ զուսմ մարտիկները լէկելը :
 Պ . Յիսուս Քրիստոս :
 Ը . Ո՞վ է Յիսուս Քրիստոս :
 Պ . Ըստուծոյ Որդին :
 Ը . Ո՞վ էր Քրիստոսի մայրը :
 Պ . Մարիամ :
 Ը . Ո՞վ էր աֆնասիւրեւն աշակերտը :
 Պ . Յովհաննէս :
 Ը . Ո՞վ մարնեց էր Տէր Փրկիչ :
 Պ . Յուդան :
 Ը . Ո՞վ ուրացաւ էր Տէրը :
 Պ . Պետրոս :
 Ը . Ո՞վ 'ի մահ մարնեցաւ սոսք ճը
 շորցելըն համար :
 Պ . Ընանէա և Սափիրայ :
 Ը . Ո՞վ էր առաջին քրիստոնէաց մար-
 տիրոսը :
 Պ . Ստեփաննոս :

Հ . Ո՞վ էր Հեթանոսներուն գլխաւոր
աստուծակը :

Պ . Պօղոս :

ՏՂՈՅ ՀԱՄԵՐ

ՅԲԻՍՏՈՒՆԷԿԵՆՑ ՀԵՐՑՈՒՄՆԵՐ

Հ . Արեւոյն ըսել, որչա՛ս, ո՞վ աստուծոյ
ձեռքով էր :

Պ . Այն մեծ Աստուածը, որ
Երկիրնքն ու Երկիրը ըրաւ :

Հ . Աստուծոյն է՞նչ է՞նէ Կամար :

Պ . Գիշեր և ցորեկ զիս շա-
րիքէ կը պահէ, և միշտ ինձի
բարիք կ'ընէ :

Հ . Ի՞նչ Կոն էնչ ընելու էս ան Ռեթ
Աստուծոյն, որ Կեղծ այստան Բարեկէ է՞նէ :

Պ . Նախ և առաջ պէտք է
սորվիմ անիկայ ճանչնալ, և ա-
պա ամէն բան ընել անոր հաճելի
ըլլալու :

Հ. Ո՞ր է անբարեբաղ Մարտիկի Գրքի մասին խոսքը :

Պ. Իր սուրբ Խօսքին մէջ, որ Մատուածաշունչին մէջ գրուած է :

Հ. Պէտք է թէ Մարտիկի Գրքի մասին խոսքը :

Պ. Մատուած Հոգի է, և թէ պէտք մենք չենք կրնար տեսնել զանիկայ, բայց ան կը տեսնայ ու գիտէ ամէն բան, և կրնայ ամէն բան ընել :

Հ. Ի՞նչ ընելու է ան Մարտիկի Գրքի մասին խոսքը :

Պ. Եւ առ Մատուած և առ մարդիկ ունեցած պարտաւորութիւններս կատարելու եմ :

Հ. Ի՞նչ է ան անբարեբաղ Մարտիկի Գրքի մասին խոսքը :

Պ. Եւ Մատուած ունեցած պարտաւորութիւնս է վախնալ անկէ և պատուել անիկայ, և սիրել և ծառայել անոր, ազօթք

ընել անոր և գովարանել զին-
քը :

Ն . Ի՞նչ էն աս ճարդ ունեցած պար-
պասորս-Բիններդ :

Պ . Առ մարդ ունեցած սրար-
տաւորութիւնս է ճնողացս հը-
նադանդիլ . միշտ ճշմարիտ խօ-
սիլ և պարկեշտ ու ամենուն բա-
րերար ըլլալ :

Ն . Ի՞նչ բարեք էք յոստա Աստուծոյ
համեմէ ըլլալէդ :

Պ . Անտունը Աստուծոյ զա-
ւակը պիտի ըլլամ, և Աստուած
այ իմ հայրս ու իմ բարեկամս
պիտի ըլլայ յաւիտեան :

Ն . Իսկ ի՞նչ էք յոստա Բէ որ Աս-
տուծոյ զմեկնաս, ոչ ալ ամենայ սերես և
ոչ ալ անոր համեմէ ըլլալ վնասեա :

Պ . Անտունը շար որդի մը
պիտի ըլլամ, և բարձրեալ Աս-
տուածը յոյժ պիտի բարկանայ
ինձի :

Հ . Ինչո՞ւ համար էլ լատինացի Աստուծոյ Բարկոմեդէն :
 Պ . Ինչու որ մարմինս կրնայ մեռցունել , և հոգիս ալ թշուառ ընել :

Հ . Բայց արդէն մի Բան ճշ ըսած չե՞ս Բնաւ շարժուած Բարկոմեդէն :
 Պ . Այո՛ , կը վախնամ յոյժ , շատ անգամ մեղանչեր եմ Աստուծոյ դէմ , և արժանի եղեր եմ անոր բարկութեանը :

Հ . Ի՞նչ ըսել է՞ս չե՞ս Աստուծոյ դէմ մեղանչել ըսելով :
 Պ . Աստուծոյ դէմ մեղանչել ըսելով՝ ըսել կ'ուզեմ անանկ բան մը ընել՝ որ ինքը կ'արդիլէ , կամ ան բանը չընել որ ինքը կը պատուիրէ :

Հ . Իսկ ի՞նչ ընելու է՞ս Աստուծոյ Բարկոմեդէն ազատելու համար , որո՞նք է՞ս մեղքերդ թեղ արժանի ընել :
 Պ . Տրամելու եմ մեղքերուս

Համար . աղօթք ընելու եմ՝ Աստուծոյ անցեալին Համար թողութիւն տալու , և անկէ ետքը անոր լաւագոյն ծառայելու :

Հ . Աստուծոյ ինչ ներքէ՞ տեղէ թէ որ անոր աղօթք ընես :

Պ . Ար յուսամ թէ կը ներքէ թէ որ անոր ողորմութեանը ապաւինիմ , Յիսուս Քրիստոսի արժանաւորութեանը ու անոր շարշարանքներուն Համար :

Հ . Գեղե՞ս ոչ է Յիսուս Քրիստոս :

Պ . Անիկայ Աստուծոյ բուն որդին է , որ երկինքէն վար իջաւ մեզ մեր մեղքերէն և Աստուծոյ բարկութենէն փրկելու :

Հ . Ի՞նչ ըստ Քրիստոս ճարտէլէ իրելու Համար :

Պ . Աստուծոյ օրէնքին ինքը հնազանդեցաւ , և սորվեցուց մեզի որ մենք ալ հնազանդինք :

Հ. Իսկ ի՞նչ Ժամայ Քրիստոս ճարդէ
 ժրէլը - համար :

Պ. Անիկայ մեռաւ մեղաւոր-
 ներուն համար, որոնք Աստու-
 ծոյ օրէնքը կոտորեր, և իրենք
 մեռնելու արժանի եղեր էին :

Հ. Ո՞ր է հիմա Յեսուս Քրիստոս :

Պ. Անիկայ կենդանի է դար-
 ձեալ, և երկինքը դացած է հոն
 տեղ պատրաստելու ան ամե-
 նուն՝ որ Աստուծոյ կը ծառայեն
 և իր որդին Յիսուսը կը սիրեն :

Հ. Ինչեղևոր կրնա՞ս սերել և ծառա-
 յել Աստուծոյ և Քրիստոսի :

Պ. Չէ՛. ինքիրմէս չեմ կրնար
 ընել, բայց Աստուած պիտի օգ-
 նէ ինձի իր սուրբ Հոգիովը, [Ժէ
 որ խնդրեմ զանիկայ :

Հ. Յեսուս Քրիստոս երբեք պիտի
 փոյնորէն :

Պ. Քրիստոս պիտի գայ նո-
 րէն, և իս ու բոլոր աշխարհ

պիտի կանչէ հաշիւ պահանջելու
բոլոր ըրած բաներնուս համար :

Ճ . Ի՞նչ Բանի համար սա հաշիւը պիտի
պահանջուի :

Պ . Որ Աստուծոյ զաւկրները՝
ինչպէս որ շարերն ալ , ընդու-
նին իրենց գործքերուն համե-
մատ :

Ճ . Ի՞նչ պիտի ըլլաս դո՞ւն թէ որ շար
գործուի :

Պ . Թէ որ մեղաւոր ըլլամ,
դժոխքին յախտեանական կրա-
կին մէջ պիտի խրկուիմ , ամ-
բարիշտ և թշուառ արարածնե-
րուն մէջ :

Ճ . Ի՞նչ ո՞ր պիտի երևաս , թէ որ
Աստուծոյ սիրելի ճէ՛ղ զասան ըլլաս :

Պ . Թէ որ Աստուծոյ մէկ սի-
րելի զաւակը ըլլամ , երկինքը
պիտի երթամ , և հոն Աստու-
ծոյ ու Քրիստոսի հետ պիտի
բնակիմ յախտեանս . Ամէն :

ՔՐԻՍՏՈՆԷՆԿԱՆՆ ԷՆԲՐՅՈՒՄՆԵՐ

ՈՐՈՆՅ ՊԵՏԵՍԻՔԵՆՆԵՐԸ
ՍՈՒՐԿ ԳՐՈՅ ԼԵՅՈՒՄԸ ԳՐՈՒԵՆՕՒ Է :

1 . Ո՞չ ստեղծեց +եղ :

Տէր Աստուած գեանի հողէն շինեց մարդը : Ծանօ . Ք . 7 :

2 . Ի՞նչպէս ստեղծուեցաւ դո՞ւն :

Ահա որ ու դարմանալի կերպով ստեղծուեցայ : Սաղմ . ՃԼԹԻ . 14 :

3 . Ի՞նչ քանի համար ստեղծուեցաւ :

Փառաւորեցէ՛ք զԱստուած ձեր մարմիններուն ու հողիններուն մէջը , որ Աստուծոյ են : Ապրնք . Չ . 20 :

4 . Աստուած ի՞նչ է :

Աստուած Հոգի է : Յիւն . Գ . 24 :

5 . Ի՞նչ է Աստուծոյ յաստիւն-բիւնը :

Աստուած սէր է : ԱՅ՝Է .
Գ . 8 :

6 . Արտաք " - ճշմարէ՞ր ալ է :

Աստուած հաւատարիմ է , ու
անիրաւութիւն չունի . անիկայ
արդար ու ուղիղ է : ԲՕ՝Է՛ .
ԼԲ . 4 :

7 . Աստուած "՞ր ճարտը ին "երէ :

Ար սիրեմ զիս սիրողները : Ա-
ստուած . ԲՂ . 17 :

8 . Աստուած "՞ր ճարտը ին "երէ :

Աստուած մեղաւորին ամէն օր
բարկացած է : Սաղմ . ԼԶ . 11 :

9 . Քեզի "յե" ոչ "յե" "յե" ալ Աս-
տուած յիշեալ " է :

Ալ ըսու Ստեղծիչդ երիտա-
սարդութեանդ օրերուն մէջ
յիշէ՛ : Ժ՞Ղ . ԺԲ . 1 :

10 . Աստուած ին "յե" "յե" :

Մէկը ծածուկ տեղուանք կրը-
նա՞յ պահուիլ , որ ես զանիկայ

չտեսնեմ, կ'ըսէ Տէրը : Արե՛մ .
ԻԳ . 24 :

11 . Աստուծո՛ւ ասե՛նք քե՛զիք , եւ ասե՛նք
Բան ինք քեանս :
Տէրօջը աչքերը ամէն տեղ չա-
րերը ու բարիները կը դիտեն :
Ասու՛ն . ԺԵ . 3 :

12 . Աստուծո՛ւ Բուրբ ըսածներդ ին-
քե՛ք :
Բնաւ խօսք չկայ իմ լեզուիս
վրայ , ահա՛ ո՛վ Տէր՝ դուն ամէ-
նը դիտես : Սաղմ . ՂԱԹ . 4 :

13 : Աստուծո՛ւ քո՛ւ ասե՛նք խորհուրդ-
ներդ քե՛զիք :
Այս ձեր միտքէն անցածը դի-
տեմ : Աղե՛կ . ԺԱ . 5 :

14 . Աստուծո՛ւ շնորհը Աստուծոյ
խօսքն է :
Բոլոր Գիրքը Աստուծոյ շուն-
չքն է : Բ՝ ՏԷ՛մ . Գ . 16 :

15 . Սուրբ Գիրքերը ի՞նչ կը նան ընեն
քե՛զիք :

Սուրբ գիրքերը գիտես, որոնք
կրնան իմաստուն ընել քեզ փրո-
կուելու : ԲՆՏՏ . Գ . 15 :

16 . Հրամայում է +եղև Աստուծոյ
ժաշտանը կարգալ :

Գիրքերը քննեցէք : ՅՆԸ .
Ե . 39 :

17 . Աստուծոյ ժաշտանը ի՞նչ ըլլալու է
+եղև :

Իմ ոտքերուս ճրագ է, ու իմ
շաւիղներուս լոյս : Սաղմ . ՂՃԹ .
105 :

18 . Թե՛ որ Աստուծոյ խօսքը ին «երես»,
անկեաց +եղ մեղքե պիտի պահէ՞ :

Իմ սրտիս մէջը պահեցի քու
խօսքերդ, որ շմեղանչեմ քեզի
դէմ : Սաղմ . ՂՃԹ . 11 :

19 . Աստուծոյ Աստուծոյ ժաշտանը
մէջ ի՞նչ ին խոստանայ մանչ արդոյ :

Օխ կանուխ փնտռողները,
զիս կը գտնեն : Ասմ . Ը . 17 :

20 . Աստուծոյ ի՞նչ ին խոստանայ Աս-

տոսածաշոնչին մէջ, նեղութեան մէջ եղող
Քրիստոնէին :

Նեղութեան մէջ անոր հետ
պիտի ըլլամ : Սաղմ . ԳԼ . 15 :

21 . Ի՞նչ էր խոստանայ հեռանալութեան
մէջ եղողին :

Տէրը անոր ուժ պիտի տայ
տկարութեան անկողինին մէջը .
անոր ամէն անկողինը պիտի
դարձնես անոր հիւանդու-
թեան ատենը : Սաղմ . ԽԼ . 3 :

22 . Ի՞նչ էր խոստանայ Քրիստոնէին
անոր մահոսանք մէջ :

Թեև մահուան շուքի ձորին
մէջն ալ պտըտիմ, չարէն պիտի
չվախնամ . վասն զի դուն իմ
հետս ես . քու ցուպդ ու գաւա-
ղանդ՝ անոնք իս պիտի մխիթա-
րեն : Սաղմ . ԻԳ . 4 :

23 . Ի՞նչ խոստանա՞ք է՛րնէ ազգատո-
թեան մէջ եղողին :

Տէրը իմ հովիւս է . ես բանի

մը կարօտութիւն պիտի չունենամ : Սաղմ . ԻՊ . 4 :

24 . Ի՞նչ խոստումն է՛ ընէ որբերուն :

Որբերուն հայրը ու որբևարիներուն դատաւորը Աստուած է իր սուրբ բնակարանին մէջ : Սաղմ . ԿԸ . 5 :

25 . Ի՞նչ խոստումն է՛ ընէ ծերերուն :

Մինչև ձեր ծերութիւնը անգամ ես նոյն եմ . ու մինչև ձեր ալեորութիւնը ես ձեզ պիտի կրեմ . ես ստեղծեցի , ու ես պիտի վերցընեմ . ես պիտի կրեմ , ու պիտի ազատեմ : Ասա . ԽՉ . 4 :

26 . Ա՞ն էս օգոստոսն ինչ փոթե՞ն

Աստուծոյ զաւանդեցուն :

Ամէն բաները բարիի գործակից կ'ըլլան անոնց՝ որ Աստուած կը սիրեն : Ասա . Ը . 28 :

27 . Մեք բոլոր օրհնութիւնները ուսուցից կ'ու գան :

Ամէն բարի տուրք՝ ու ամէն
կատարեալ պարգև վերէն է, և
լուսոյ շօրմէն կ'իջնէ : Յալ .
Ե . 17 :

28 . Մեղաւոր ես զոհն :

Ամէնքը մեղք գործեցին, և
Եստուծոյ փառքէն պակասած են :
Նաւմ . Գ . 23 :

29 . Մեղքը ե՞նչպէս աշխարհոյ մասն :

Մէկ մարդէ մը մեղքը աշ-
խարհք մտաւ : Նաւմ . Ե . 12 :

30 . Մեղաւորները զժողով եր-
բարի :

Ամբարիշտները դժոխքը պի-
տի դառնան : Սաղմ . Թ . 17 :

31 . Նախքէն ե՞նչպէս կրնայ ժողովն :

Նաւատա՛ Տէր Յիսուս Քրիս-
տոսին, ու պիտի փրկուիս դուն :
Գործ . Ժ . 31 :

32 . Ի՞նչ քանի համար Տէր Յիսուս
աշխարհոյ եկաւ :

Քրիստոս Յիսուս աշխարհք

եղաւ մեղաւորները փրկելու : Ա
Տէ՛ . Ա . 15 :

32 . Քրիստոս Աստուծո՞ւ է :

Ար ինքն է ամենուն վրայ Աս-
տուած օրհնեալ յաւիտեանս :
Հովհ . Թ . 5 :

34 . Քրիստոս ՚ի յաւիտեանն է :

Անիկայ սկիզբէն Աստուծոյ
քովն էր : Յովհ . Ա . 2 :

35 . Անէն Բան Քրիստոսն սպեղծեց :

Ամէն բան անով եղաւ , և ա-
ռանց անոր բան մը չեղաւ ՚ի՛նչ
որ եղաւ : Յովհ . Ա . 3 :

36 . Քրիստոս անվճռելի է :

Յիսուս Քրիստոսը նոյն է ե-
րէկ ու այսօր , և յաւիտեանս :
Եբր . ԺԳ . 8 :

37 . Քրիստոս ամեն Բան գիտե՞լ :

Տէ՛ր՝ դուն ամէն բան գիտես :
Յովհ . ԻԱ . 17 :

38 . Քրիստոս ամեն Բան կրնա՞յ ը-
նել :

Ամէն իշխանութիւն ինձի
տրուեցաւ երկինքի ու երկրի
մէջ : Մատթ . ԻԲ . 18 :

39 . Քրիստոս երկրագործ^ժ է եւրեւ
Աստուծոյ :

Որ ամէնը պատուեն Որդին ,
ինչպէս որ Հայրը կը պատուեն :
Յովն . Ե . 23 :

40 . Աշակերտները Քրիստոսի երկր-
ագործութիւնն ըրին :

Ու երբոր անիկայ տեսան ,
երկրպագութիւն ըրին անոր :
Մատթ . ԻԲ . 17 :

41 . Քրիստոս Տղայ Նոյն-Եկն
ստուծոյ :

Իայց որպէս զի գիտնաք՝ թէ
Որդին մարդոյ իշխանութիւն
ունի երկրի վրայ մեղքերու թո-
ղութիւն տալու . (ան ատենը
անդամալոյծին ըսաւ ,) Այլիք՝
մահիճդ ա՛ն՝ ու տունդ գնա՛ :
Մատթ . ԹԵ . 6 :

42 . Երբ որ զիս ինչ զիս զիս զիս
 Երբ որ զիս զիս զիս զիս :

Ո՞վ կրնայ մեղաց թողութիւն
 տալ , բայց միայն Աստուած :
 Մատթ . Բ . 7 :

43 . Հայրն Աստուած ինչ զիս
 Քրիստոսի համար :

Քու աթող ո՞վ Աստուած՝
 յախտեանս յախտենից է :
 Եբր . Ե . 8 :

44 . Քրիստոս Աստուծոյ Որդին
 Տարբացա՞ծ :

Աստուած մարմնով յայտ-
 նուեցաւ : Ե Տէգ . Գ . 16 :

45 . Իբր շարժանքիս զիս զիս
 զիս զիս զիս զիս :

Գո՞նէ գործքերուն համար
 ինծի հաւատացէ՞ք : Յովն . ԺԳ .
 11 :

46 . Իբր հարժանքիս զիս զիս :

Յիսուս շատ ուրիշ նշաններ
 ալ ըրաւ իր աշակերտներուն

առջին , որ աս գրքիս մէջ գրուած չեն : Յ.Ը . Ի . 30 :

47 . Ի՞նչ գործով զբարեցաս երկու լեայ :

Պարտեցաւ բարիք ընելով :
Գործ . Ժ . 38 :

48 . Բըխարսս թե թայն Փրկիչ է :

Անկէ ՚ի զաս ուրիշ անուն մը չկայ երկինքին տակը մարդոց մէջ տրուած , որ անով կարող ըլլանք փրկուելու : Գործ . Գ . 12 :

49 . Բըխարսս թե թայն Մեծնոր է :

Մէկ միջնորդ մը (կայ) Աստուծոյ ու մարդոց մէջը՝ Բրիստոս Յիսուս մարդը : Ա Տե՛ . Բ . 5 :

50 . Բըխարսս թե Բարեխօսն է :

Հօրը քով Բարեխօս ունինք Յիսուս Բրիստոս արդարը : Ա Յ.Ը . Բ . 1 :

51 . Բըխարսս թեղէ համար Բարեխօսն ի՞նչն է :

Որ նաև մեզի համար բարեխօսութիւն կ'ընէ : Հոգ. Բ. 31 :

52 . Քրիստոս զորս արարեալ էր ինչպէս զմեզ : Եւ ինչպէս որ երեւն Գառն անոնք :

Յիսուս ըսաւ , Թո՛ղ տուէք ատմանք տղոցը , եւ մի՛ արգիլէք ատոնք ինծի գալէն : Մատթ. ԺԹ . 14 :

53 . Չար սիրտ ունի՞ր Գառն :

Սիրտը ամէն բանէն աւելի խարերայ ու խիստ չար է : Արեւ. ԺԷ . 9 :

54 . Փորս արարեալ էր ինչպէս զմեզ :

Որովայնէն կը մտորին՝ սուտ խօսելով : Մատթ. ԾԲ . 3 :

55 . Ինչպէս Աստուծոյ օրհնութիւն լինի՞ր Գառնի սիրտին : Գառն :

Ան անձը որ մեզք կը գործէ՛ անիկայ պիտի մեռնի : Արեւ. ԺԷ . 20 :

56 . Որքե՞նք ինչպէս կրնան երկնքը երկուց :

Թէ որ մէկ մարդ մը նորէն
չճաննի, չկրնար Աստուծոյ թա-
ղաւորութիւնը տեսնել : Յ՛լն .
Գ . 3 :

57 . Ի՞նչ է նորէն ծնանիլ :

Ձեր միտքին հոգիովը նորո-
գուիք : Եփե՞ս . Գ . 23 :

58 . Ի՞նչպէս կրնանք գիտնալ Ռէսու-
նորէն ծնած ըլլալ :

Ան ամէնը որ Աստուծմէ ճնած
է, աշխարհին կը յաղթէ : Ա
Յ՛լն . Ե . 4 :

59 . Սո՞ւրբ Հոգին ի՞նչ գործ կը արե-
նայ ձեր նորէն ծնանելուն Ռի :

Թէ որ մէկ մարդ մը ջու-
րէն ու Հոգիէն չճաննի, չկրնար
Աստուծոյ թաղաւորութիւնը
մտնել : Յ՛լն . Գ . 5 :

60 . Սո՞ւրբ Հոգիէն նորոգումը ե՞ն-
ձե՞ս :

Մեզ փրկեց նորէն ճնանելու
աւազանին միջոցովը՝ ու Սուրբ

Հողիին նորոգելովք : Տէր . Գ . 5 :

61 . Հոգին Սուրբ Աստուծոյ էր
լուսած է Սուրբ Գրոյ մէջ :

Ինչո՞ւ Սատանան քու սիրտդ
լեցուց , որ դուն Հոգոյն Արե՞ր
սուտ խօսիս . Չէ՛ թէ մարդոց
սուտ խօսեցար , Հապա Աստու-
ծոյ : Գործ . Ե . 3 , 4 :

62 . Ի՞նչ էն Հոգին պարտաւորը :

Հողիին պտուղը աս է . սէր ,
խնդութիւն , խաղաղութիւն ,
երկայնամտութիւն , քաղցրու-
թիւն , բարութիւն , Հաւատար-
մութիւն , Հեղութիւն , ժուժ-
կայութիւն : Գաղ . Ե . 22 , 23 :

63 . Արե՞ր մէջ մարդ մը քրեապոռնեայ
ըլլաւ , ասանց էր Գործ+եցո՞ւց ցո՞ցո՞նելու-
նէ քրեապոռնեայ է :

Իրենց պտուղէն պիտի ճանչ-
նար զանոնք : Մատթ . Լ . 20 :

64 . Պարտաւոր էս աստի՛ք ընել :

Պէտք է ամէն ատեն աղօթք
ընել : Ղ.՝ 1 . Ժ.Ղ . 1 :

65 . Բոլոր հարօր եղած Բաներոց
համար աղօթե՛ք ընելու՝ ես :

Ամէն բանի մէջ աղօթքով ու
աղաչանքով , զոհուի՛մ իւնով
մէկտեղ ձեր խնդրուածքը Աս-
տուծոյ յայտնի ըլլայ : Փիլիպ .
Դ . 6 :

66 . Որո՞նք անոնք աղօթե՛ք ընելու՝ ես :

Իմ անունովս ի՛նչ որ խընդ-
րէք , պիտի կատարեմ անիկայ :
Յովն . Ժ.Դ . 13 :

67 . Քրիստոսն է՞ ընէ՞ թէ պիտի պար-
գեւէ խնդրածներդ :

Խնդրեցէ՛ք՝ և պիտի տրուի
ձեզի : Մատթ . 12 . 7 :

68 . Աղօթե՛ք պատասխանը պիտի ըն-
դունի՞նք , թէ որ մեզայ մէջ յարասե՛ն :

Թէ որ սրտիս մէջը անօրէնու-
ի՛մ տեսնայի , Տէրը պիտի
չլսէր : Սաղմ . Ա.Օ . 18 :

69. Ինչպէս որ Տեղէ՛ անանկ ալ ուրիշ
ներսն համար աղօթի՛ք ընելո՞ւ ենք :

Երգ՝ կ'աղաչեմ՝ ամէն բանէն
առաջ՝ աղօթք ընել, խընդ-
րուածք, աղաչանք, գոհութիւն՝
ամէն մարդոց համար : Ե Տէ՛ճ .
Բ . 4 :

70. Եստուծո՛ւ ամբարեշար խօսեցը
կ'արգիլէ՞ :

Տէրօջը քու Եստուծոյդ ա-
նունը պարապ տեղը բերանդ
չառնես : Ալէ՛ց Ի . 7 :

71. Եստուծո՛ւ ի՞նչ պէտի ընէ անոնց՝
որ ամբարեշար խօսեց իր գործածեն :

Տէրը՝ իր անունը պարապ տե-
ղը բերան առնողը՝ անմեղ պիտի
չսեպէ : Ալէ՛ց Ի . 7 :

72. Ինչ է իցէ իերպով երբո՛ւս ընել
գե՞ղք է :

Երգում չընէք, ոչ երկինքի
վրայ՝ ոչ երկրի վրայ, ոչ ալ մէկ
ուրիշ երգում մը : Յա՛յ . Ա . 12 :

73 . Շաբաթը Ի՞նչպէս պահելու է :
Հանգստութեան օրը միտքդ
բեր՝ անիկայ սուրբ պահելու հա-
մար : Եւեյ Ի . 8 :

74 . Որո՞ն համար էլսա Շաբաթը :
Շաբաթը մարդուն համար
եղաւ : Մարէ . Ի . 27 :

75 . Ե՞րբ հասարարուեցաւ Շաբա-
թը :

Նստուած . . . . . եօթներորդ
օրը հանգստացաւ իր ըրած բո-
լոր գործքերէն . և օրհնեց Նս-
տուած եօթներորդ օրը . ու սրբ-
եց զանիկայ : Ծանոթ . Ի . 2 , 3 :

76 . Ի՞նչ խոստացաւ Նստուած Իս-
րայէլացոոյ՝ եւ որ Շաբաթը սո՞րբ պա-
հել :

Թէ որ շաբաթը՝ իմ սուրբ օրս՝
քու ցանկութիւնդ կատարելէն
նոտքդ դարձնես , ու շաբաթը՝
քու զուարճութիւնդ , և Տէրո-
ջը նուիրուած օրը՝ պատուական

անուանես , ու զանիկայ պատուես , քու ճամբաներուդ չհետևելով , քու ցանկութիւնդ չըկատարելով , ու պարսպ խօսք չխօսելով , անատենը Տէրոջմով պիտի ուրախանաս . և քեզ երկրիս բարձր տեղուանքը պիտի հանեմ , ու քու հօրդ Յակոբին ժառանգութիւնը քեզի պիտի կերցընեմ . քանզի Տէրոջը բերանը խօսեցաւ : Եսայ . ԾԸ . 13 , 14 :

77 . Տղատները պարտակա՞ն են երեւոյ թնոզացը հնազանդելու :

Արդիներ՝ ամէն բանի մէջ հնազանդ եղիք ձեր ծնողքներուն . ինչու որ ան է Տէրոջը առջևը հաճելի : Արդ . Գ . 20 :

78 . Ի՞նչ է՛րո՞ւ Եսայիս թնոզանց անողոցը վրայով՝ որո՞նք թնոզանին վե՛ն յարգելի :

Անիծեա՛լ ըլլայ ան՝ որ իր հօրը

կամ մօրը դէմ հայհոյութիւն
կ'ընէ : ԲՕբն . ԻԷ . 16 :

79 . Ծեշեշոուն հետ յարգութեամբ
չարսելու՞ն է :

Մաղը ճերմըկածին առջևը
ոտք ելիր , և ծերը պատուէ :
ՂԼ . ԺԹ . 32 :

80 . Պէ՞տէ է որ ծնողք իրենց արտաք
ըող փան որ չարսութիւն գործեն . կա՛մ ըն
արդարսութեան ճամբոուն հը իրելու էն
չանսէ :

Արթէ մանուկը իր ճամբան
սկսած ատենը որ իր ծերու
թեան ատենն ալ անկէ չխոտո
րի : ԱԳ . ԻԲ . 6 :

81 . Աստուած ին պատուիրէ՞ ծնողաց
որ իրենց արտաք պատուեն անոնց չարսութիւն
ըած արեան :

Քանի որ յոյս կայ տղադ խը
րատէ , և անոր աղաղակին ա
կանջ մի՛ դներ : ԱԳ . ԺԹ .
18 :

82 . Աստուծոյ ի՞նչ ըստս շեղելն էր
 արարել զարարելն զստեղծութեան համար :

Իրեն իմացուցեր եմ, որ անոր
 տունը մինչև յաւիտեան պիտի
 դատեմ, իր գիացած անօրէնու-
 թեանը համար . քանզի անոր
 որդիքը իրենց վրայ անէ՛ծք կը
 բերեն, ու անիկայ չյանդ իմաներ
 զանոնք : Ա թատ . Գ . 13 :

83 . Պատուելոյսն է որ մարտաստե-
 նութիւն զնէն :

Սպանութիւն մի՛ ըներ : Անց
 Ի . 13 :

84 . Ի՞նչ է՛ ըսէ Աստուծոյ զստեղծութեան
 էջացը արարելն համար :

Ամէն ո՛վ որ իր եղբայրը կ'ա-
 տէ, մարդասպան է : Ա Յ՛՛՛՛ .
 Գ . 15 :

85 . Արարչութեան պահելն ներ-
 քիտի :

Արևը ձեր բարկութեանը վը-
 րայ մարը չմանէ : Ա՛՛՛՛ . Գ . 26 :

86. Չարին չար հասարակացանէլո՞ւ էն+ :

Մի՛ ըսեր թէ՛ Անիկայ ինծի
ինչպէս որ ըրաւ , ես ալ անոր
այնպէս պիտի ընեմ : Առաջ . ԻԳ .
29 :

87. Ասարակաւորն զիս զայն իսոյն
էրը ի՞նչ քերէ :

Ինչաւ ձեր բերնէն ապակա-
նեալ խօսք մը չեղէ : Առաջ . Գ .
29 :

88. Ի՞նչ ի՛նչ զիս Փրկիչս որով
սուրբ եղանակներն հասար :

Արանի անոնց՝ որ սրտով մա-
քուր են , ինչու որ անոնք պիտի
տեսնեն զԱստուած : Մարտ . Ա .
8 :

89. Ինչո՞ւն է քեզիս ինչ քեր
անէլ :

Գողութիւն մի՛ ըներ : Առաջ . Ի .
15 :

90. Սուրբ ինչո՞ւն զիս զայն
քերէ :

Նենգութեան կշիռքը Տէրոջը
ատջևը պիղծ է : Առաջ . ժԱ . 1 :

91 . Խաբէն-Նի-նը արգիլուած է :

Չըլայ որ ատ բանին մէջ չափէ
անցնի մէկը , ու իր եղբայրը
զրկէ : Ա թիւ . Գ . 6 :

92 . Մե՞ք է պարտքը չհասոյցա-
նելը :

Ամբարիշտը փոխ կ'առնէ ու
չվճարեր : Սաղմ . 112 . 21 :

93 . Սոսնի-նը արգիլուած է :

Ղշմարտութիւն խօսեցէք ա-
մէն մէկերնիդ իր ընկերին հետ :
Եթե՞ . Գ . 25 :

94 . Աստուած է՞նչպէ՞ս էլ նայի սոս-
նիւնդիսն :

Սուտ շրթունքը Տէրոջը զզուե-
լի է : Առաջ . ժԲ . 22 :

95 . Ի՞նչ պիտի ըլլայ բոլոր սոսնիւ-
նիւնդիսն :

Բոլոր ստախօսներուն բաժի-
նը՝ կրակով ու ծծումբով վառած

լեճին մէջը պիտի ըլլայ : Յայտ .
ԻԸ . 8 :

96 . Մե՞զք է սոսք լոք քարածելք :

Սուտ լուր պիտի չտարածես :
Ենչ ԻԳ . 1 :

97 . Մե՞զք է սոսք համբաւ հանելք :

Քու ժողովուրդիդ մէջը չա-
րախօսութիւն ընելու չպար-
տիս : ՂԼԿ . ԺԹ . 16 :

98 . Յանկալք արգիլուած է :

Մի՛ ցանկար : ՀԻԼԸ . ԺԳ . 9 :

99 . Ագահս-ըն-նը Ասորո՞ժոյ քէ՞ճ
ժե՞զք է :

Ազահութիւնը՝ որ կռապաշ-
տութիւն է : Ա՞՞Զ . Գ . 5 :

100 . Ի՞նչ է՞քնէ Ասորո՞ւածաշու-նը
արծա՛խիդ-ընան լըայո՞՛լ :

Ամէն չարութիւններուն ար-
մատը արծա՛խիութիւնն է :

ԱՏԻ՛ . Ձ . 10 :

101 . Ագահ ճարտը կը կշարանա՞ :

Արծա՛խ սիրողը արծա՛խէն

չկշտանար . ոչ ալ հարստութիւն
սիրողը երկրին բերքէն : Ժ՝Ղ .
Ե . 10 :

102 . Մեր վեճակէն պարտակա՞ն էնք
քո՞ն ըլլալ :

Ես սորվեցայ գոհ ըլլալ իմ
գտնուած վիճակիս մէջ : Փիլիպ .
Գ . 11 :

103 . Մե՞զք է «բարեբնի» աշխարհային
Բաներո՞ւ փառք :

Մի՛ սիրէք աշխարհս , ոչ ալ
ինչ որ աշխարհիս մէջ է : Ե
Յ՝Վ . Բ . 15 :

104 . Արնա՞յ ըլլալ որ վո՞րք Բաներո՞ւ
Տե՛ղ ալ յանցա՞նք «եպո՞ւնէք» , ինչպէ՞ս որ
Տե՛ծ Բաներո՞ւ Տե՛ղ :

Ո՛վ որ բոլոր օրէնքը պահէ ,
ու մէկ բանի մէջ յանցաւոր ըլ-
լայ , անիկայ ամենուն պարտա-
կան կ'ըլլայ : Յ՝Վ . Բ . 10 :

105 . Ո՞րք առաւել է՞նք «անե՛նալ»
Բարէ Բաներո՞ւն Տե՛ղ Բէ շար պարծալ :

Բարի անունը շատ հարատու-
թենէն աւելի ընտիր է : Աստուծոյ
ԻՍ . 1 :

106 . Հարստութեան ծարէն է՞նչ վե-
րահիլ իսկ :

Ղշմարիտ կ'ըսեմ ձեզի՝ որ
հարուստը դժուարաւ պիտի
մտնէ երկնից թագաւորու-
թիւնը : Մատթ . ԺԹ . 23 :

107 . Հոգիէն աւելի ծանրագին բան
ճշ ի՞նչ :

Ի՞նչ օգուտ է մարդուն՝ որ
բոլոր աշխարհը վաստակի, և իր
անձը կորսընցընէ . կամ իր ան-
ձին համար ի՞նչ ազատէք պի-
տի տայ մարդ : Մատթ . Բ . 36, 37 :

108 . Պարտաւորութիւն է՞ որ բարեբա-
ւ արդեմա՞ք ըլլաս :

Բարերարութիւնը, ու ազ-
քատներուն պէտք եղածին հա-
ղորդ ըլլալը մի՛ մտնաք . ինչու
որ Աստուած անանկ պատա-

րագներուն կը հանի : ԱԷր . Ժ . Գ .
16 :

109 . Որո՞նց բարե՛ք ընելու- եմք :

Ուստի քանի որ ժամանակը
ձեռքերնիս է , բարիք ընենք ա-
մենուն՝ մանաւանդ հաւատքին
ընտանիներուն : Գաղ . Չ . 10 :

110 . Եղբայրներն ալ կրնա՞ն հա-
րսասաններուն պէս բարեբար ու առաքա-
յեան ըլլալ :

Թէ որ առաջ յօժարութիւնը
ըլլայ՝ տարբ ունեցածին չափովը
ընդունելի է , ու չէ թէ չունե-
ցածին չափովը : Բ Արշն . Բ . 12 :

111 . Ի՞նչպէս գործելու ես՝ երբո՞ր
մարդիկ՝ թեղն հետ ընամս-ընամք շարունակ :

Սիրեցէք ձեր թշնամիները ,
որհնեցէք ձեզ անիծողները ,
բարի ըրէք անոնց՝ որ ձեզ կ'ա-
տեն , և աղօթք ըրէք անոնց
համար՝ որ ձեզ կը չարչարկեն ու
կը հալածեն : Մատթ . Ե . 44 :

112 . Ի՞նչ է անբարեխառնութեան
հետեւութիւնը աս աշխարհիս մեջ :

Գինեմոյն ու շոայլը աղքատ
կ'ըլան : Եւսմի . ԻԳ . 21 :

113 . Ի՞նչ պիտի ըլլայ գինեմոյնէրոն՝
գալու աշխարհին մեջ :

Ոչ գողերը՝ ոչ ազաճները՝ ոչ
զինովները՝ ոչ նախատողները ու
ոչ յափշտակողները՝ Եստուծոյ
թագաւորութիւնը պիտի չժա-
ռանգեն : Ե Կորնթ . Չ . 10 :

114 . Թե՛ որ ասանկ էն գինեմոյն-
ութեան հետեւութիւնները աս աշխարհիս ե
գալու աշխարհին մեջ, ենդինդք քորՅո-
ութեան մեջ յգեւր՞ է :

Մի՛ նայիր զինիին կարմրու-
թեանը՝ դաւաթին մէջ իր գոյնը
ցուցունելուն՝ ու շտակ վաղե-
լուն . անիկայ ետքը օձի պէս կը
խածնէ, ու քարրի պէս կը խայ-
թէ : Եւսմի . ԻԳ . 31 , 32 :

115 . Յօժար պիտի ըլլա՞ն մերի յգե-

լու փնտընող հեղուկներ փորձածելը , ըն-
որ քան օրինակից պատճառ պետի ըլլայ ու-
րելներուն անբարեխառն ըլլալուն :

**Աղէկ է միա չուտել , և զինի
չխմել , ոչ ալ բան մը ընել , որով
քու եղբայրդ կը գլորի՝ կամ կը
գայթակղի՝ կամ կը տկարանայ :**
Հովհ . ԺԳ . 21 :

116 . Աղէկ է փորձութեան արդն եր-
բայ :

**Անկէ զգուշացի՛ր . անոր քո-
վէն մի՛ անցնիր . անկէ խոտորէ՛ ,
ու անցի՛ր :** Ասու . Գ . 15 :

117 . Ի՞նչպէս կրնաս քե՛՛մ քնել Սա-
րանային փորձութեաններուն :

**Արանիդ հազէք Աստուծոյ
սպառազինութիւնը , որ կարող
ըլլաք Սատանային հնարքնե-
րուն դէմ դնելու :** Ավետ . Ջ .
11 :

118 . Ի՞նչ է լը՛սէ Քրիստոս խաղաղա-
բարներուն լըսյով :

Նրանի՛ խաղաղութիւն ընող-
ներուն , ինչու որ անոնք Աս-
տուծոյ որդիներ պիտի կոչուին :
Մատթ . Ե . 9 :

119 . Անշնասէր ըլլալու ես : Քրիս-
տոս անշնասէր էր :

Քրիստոս ալ չէ թէ իր անձին
հաճոյ եղաւ : Մատթ . ԺԵ . 3 :

120 . Թող ըլլալու ես :
Թող մարդը անօթի կը մնայ :
Եւսեմ . ԺԹ . 15 :

121 . Պարտաստե՞ր ես բնաւորութեանդ
չսպել :

Նրկայնամիտ մարդը հղօր
մարդէն աղէկ է , ու իր ոգին
զսպողը՝ քաղաք առնողէն : Ե-
ւսեմ . ԺՁ . 32 :

122 . Ասրեկէց ու խոնարհ ըլլալու ես :
Ըլլաք կարեկից ու խոնարհ :
Ե Պետ . Գ . 8 :

123 . Այսելու է իսրայէլեան ժողովու-
րդանիսն որսը մարդոս ճի :

Մեղմ պատասխանը սրտմը-
տութիւնը կ'իջեցրնէ : Առաջ .
ԺԵ . 1 :

124 . Իրաւորն է շողորթութիւն-
ընէլ :

Իր ընկերին շողորթութիւն
ընող մարդը՝ անոր քայլերուն
որոգայթ կը լարէ : Առաջ . ԻԹ . 5 :

125 . Չարագործներուն ճամբան
տիւրիւն է :

Անորէններուն ճամբան դը-
ժուարին է : Առաջ . ԺԳ . 15 :

126 . Ինչպէս է արարներուն ճամ-
բան :

Անոր ճամբաները հաճոյական
ճամբաներ են , և անոր բոլոր
շաւիղները խաղաղութիւն են :
Առաջ . Գ . 17 :

127 . Աճարիշտները երջանիկ են :

Ամբարիշտները խաղաղու-
թիւն պիտի չունենան , կ'ըսէ
Տէրը : Առաջ . ԽԲ . 22 :

128 . Պէտի մեռնի՞ն :

Մարդոց սահմանուած է մէկ անգամ մը մեռնիլ , ու անկէ ետքը դատաստան : Եբբ . թ . 27 :

129 . Մեղքն ի՞նչպէս մտաւ ալիսարհի :

Մէկ մարդէ մը մեղքը աշխարհք մտաւ , և ան մեղքէն մահը : Հռովմ . Ե . 12 :

130 . Ի՞նչ է լինել Աստուծաշունչք բրիտանիէի համար երբոց մեռնին :

Երանելի են ան մեռելները՝ որոնք Տէրոջմով կը ննջեն : Յայտ . ԺԳ . 13 :

131 . Քրիստոնէաները իրան յաղթել մահուան :

Մահը յաղթութեան մէջ ընկղմեցաւ : Ե Արշ . ԺԵ . 54 :

132 . Ո՞ւր էր ասի անոնց յաղթութիւնը :

Գոհութիւն Աստուծոյ , որ մեզի յաղթութիւն կու տայ մեր

Տէր Յիսուս Քրիստոսի ձեռքով : Ե Կրչն . ԺԵ . 57 :

133 . Երբէն կեանքի պէտի գա՞ն անոնք :
 Ժամանակ պիտի դայ՝ որ բո-
 լոր զերեզմաններու մէջ եզող-
 ները անոր ձայնը պիտի լսեն ,
 ու դուրս պիտի դան : Յ՛ւն . Ե .
 28 , 29 :

134 . Մարտիշը յարս-Բիւն պէտի առ-
 նէ՞ :

Ես ապականացու մարմինը
 անապականութիւն հազնի : Ե
 Կրչն . ԺԵ . 33 :

135 . Եստե՞ս պիտի լսուին անոնք պի-
 տի կայնի՞ս յաստե՞ս :

Տեսայ պզտիկ ու մեծ մեռել-
 ները՝ որ աթոռին առջևը կայ-
 նած էին . ու զիրքերը բացուե-
 ցան , և ուրիշ զիրք մը բացուե-
 ցաւ այսինքն կենաց զիրքը . և
 զիրքերուն մէջը զրուածներէն
 մեռելները դատուեցան իրենց

գործքերուն համեմատ : Յայր .
Ի . 12 :

136 . Գաղատայանին օրը Յեսուսն ի՞նչ
պատի ըսէ անոնց՝ որ զնոնք կը սիրեն :

Եկէ՛ք իմ Հօրս օրհնածները ,
աշխարհի սկիզբէն ձեզի համար
պատրաստուած թագաւորու-
թիւնը ծառանդեցէ՛ք : Մատթ .
ԻԵ . 34 :

137 . Ի՞նչ պատի ըսէ Յեսուսն Տղա-
ստանէրոն՝ Գաղատայանին օրը :

Մէկզի՛ զացէ՛ք ինձմէ ա՛նի-
ծեալներ՝ յաւիտենական կրակին
մէջը , որ պատրաստուած է Սա-
տանային ու իր հրեշտակներուն :
Մատթ . ԻԵ . 41 :

138 . Քրիստոս Կիւր ճշ պարբաստե՞ց
զնոնք սիրողներուն համար :

Արթամ ու ձեզի տեղ կը
պատրաստեմ : Յովհ . ԺԳ . 2 :

139 . Բոլոր հոն Քաջողները կարարե-
լապէս երջանիկ պատի ըլլա՞ն :

Երեսիդ առջին լեցուն ուրա-
խութիւն կայ . քու աջ կողմիդ
միշտ հաճութիւններ կան : Սալմ .
Ժ . Օ . 11 :

140 . Երկնքի բնակիչները նեղութիւն
քեզ պիտի ունենան :

Մտաւաճ անոնց աչքերէն բո-
լոր արցունքները պիտի սրբէ ,
ու ալ մահ պիտի չըլլայ , ոչ սուգ՝
և ոչ աղաղակ՝ և ոչ ցաւ պիտի
ըլլայ ասկէ ետե : Յայտ . ԻԵ . 4 :

141 . Գիւրեմի եւ արտայութիւններն :
Ջանք ըրէք որ նեղ դռնէն
մտնէք . քանզի կ'ըսեմ ձեզի ,
որ շատերը մտնել պիտի ուզեն ,
և պիտի չկրնան : Ղուի . ԺԳ . 24 :

142 . Անի մարտը ինչ որ ինչ ու ինչ
որով երկնքի ուրախութիւնները :

Ան բաները որ աչք չէ տեսեր ,
և ականջ չէ լսեր , ու մարդու
սիրտին մէջ չէ ինկեր , Մտաւաճ
իր սիրելիներուն պատրաստեց .

բայց Աստուած մեզի յայտնեց
իր Հոգիովը : Ա. Կ. Ե. Բ. 9, 10 :

143. Ի՞նչ է +ս- Երևոյ պարտաւորոս-
Բիւնդ աւ Աստուած եւ աւ ճարդ :

Քու Տէր Աստուածդ սիրես
քու բոլոր սրտովդ եւ քու բոլոր
անձովդ , ու քու բոլոր միտ-
քովդ . եւ քու ընկերդ սիրես քու
անձիդ պէս : Մատթ. ԻԲ. 37-39 :

144. Ի՞նչպէս կրնանք յոյսանել թեր
սէրն աւ Աստուած :

Թէ որ զես կը սիրէք , իմ պա-
տուիրանքներս պահեցէք : ՅԵ.
ԺԳ. 15 :

145. Ի՞նչպէս կրնանք փութաւ թշու
Ի՞նչպէս փութելու եւ ուրիշներու :

Ինտոր կ'ուզէք որ մարդիկ
ձեզի ընեն , դուք ալ անոնց ա-
նանկ ըրէք : Ղ. Գ. 31 :

146. Ի՞նչ կը պահանջէ Աստուած
որ հիմա՝ +ս- երկրասարդոս-Բեան օրերոս
Դժ ընէ :

Միթէ ասկէ ետքը ինծի պիտի չաղաղակե՞ս ըսելով . Ո՞վ չայր իմ՝ դուն ես իմ մանկութեանս առաջնորդը : Արե՛՛՛ . Գ . 4 :

147 . Թէ ոչ Աստուծոյ քննութիւնը չի կրնար ընդհանրելու , սե՛ն ի՞նչ պիտի պահանջէր քեզէն :

Տէրը քեզմէ ի՞նչ կը պահանջէ , բայց միայն իրաւունք ընել , ողորմութիւն սիրել , ու խոնարհութեամբ քու Աստուծոյդ հետքը քալել : Մի՛+ . Օ . 8 :

148 . Ի՞նչ է ճշմարիտ հասարակայնութիւնը :

Աս բոլոր խօսքին վախճանը լսենք . Աստուծմէ վախցի՛ր , ու անոր պատուիրանքները պահէ՛ . վասն զի մարդուս բոլոր պարտաւորութիւնը ասիկայ է : Քանզի Աստուած ամէն գործքը՝ ամէն ծածուկ բաներու հետ՝

Թէ՛ բարին և թէ՛ չարը՝ դաստատանի պիտի բերէ : Ժ՛. Ժ. Ժ. 13, 14 :

ՏԷՐՈՒՆԵԱԵՆ ԷՂՕԹԻՔ

Հա՛յր մեր՝ որ երկինքն ևս ,
 Քու անունդ սուրբ ըլլայ .
 Քու թագաւորութիւնդ զայ ,
 Քու կամքդ ըլլայ , ինչպէս որ
 երկինքը՝ անանկ ալ երկրիս վըրայ .

Մեր ամէն աւուր Հացը՝ այսօր
 մեզի տուր .

Եւ մեզի ներէ՛ մեր պարտքերը ,
 ինչպէս որ մենք ալ կը ներենք
 մեր պարտականներուն .

Ու մեզ փորձութեան մի՛ տանիր .

Հապա չարէն մեզ ազատէ .

Ինչու որ քուկդ է թագաւորութիւնը
 և Օրութիւնը ու Փառքը յաւիտեանս , ամէն :

ՏԵՐ ԳԵՏՈՒՐԵՆՅԵՆԵՐ

Ա . Ի՞մ առջև ուրիշ ատուածներ չունենաս :

Բ . Գուն քեզի կուռք չչինես , ո՛չ ալ վերը երկինքի մէջ՝ կամ վարը երկրի վրայ՝ կամ երկրին տակի ջուրերուն մէջ եղած բաներուն մէկ նմանութիւնը . Անոնց երկրպագութիւն չընես , ու անոնք չպաշտես . Ինչու որ ես քու Տէր Ատուածդ՝ նախանձոտ Ատուած եմ որ կը հատուցանեմ հայրերուն անօրէնութիւնը որդւոցը վրայ՝ մինչև անոնց երրորդ ու չորրորդ ազգը՝ որ կ'ատեն իս . և կ'ողորմիմ անոնց մինչև հազար ազգը՝ որ կը սիրեն իս ու իմ պատուիրանքներս կը պահեն :

Գ . Տէրօջր քու Ատուծոյդ անունը պարապ տեղը բերանդ

չառնես . ինչու որ Տէրը՝ իր անունը պարապ տեղը բերան առնողը՝ անմեղ պիտի չսեպէ :

Կ . Հանգստութեան օրը մի տքոյ բեր՝ անիկայ սուրբ պահելու համար : Աւելց օր պիտի աշխատիս , ու բոլոր գործքդ բնես . բայց եօթներորդ օրը՝ Տէրոջը քու Մտուծոյդ հանգրստութեան օրն է . ան օրը գործ մը պիտի չգործես , ո՛չ դուն՝ ո՛չ քու որդիդ՝ ո՛չ քու աղջկիդ՝ ո՛չ քու ծառայ ու աղախինդ՝ ո՛չ քու անասունդ՝ ո՛չ ալ տանդ մէջ եղած օտարականդ . քանզի Տէրը վեց օրուան մէջ բրաւ երկինքը ու երկիրը՝ ծովը ու բոլոր անոնց մէջ եղածները , և եօթներորդ օրը հանգստացաւ . անոր համար Տէրը օրհնեց հանգրստութեան օրը՝ ու սրբեց անիկայ :

Ե . Պատուէ՛քու հայրդ ու
մայրդ , որ քու օրերդ երկան
ըլան ան երկրին վրայ՝ որն որ
քու Տէր Աստուածդ կու տայ
քեզի :

Օ . Սպանութիւն մի՛ ըներ :

Է . Շնութիւն մի՛ ըներ :

Ը . Գողութիւն մի՛ ըներ :

Թ . Քու դրացիիդ դէմ սուտ
վկայութիւն մի՛ ըներ :

Ժ . Քու դրացիիդ տանը մի՛
ցանկար . քու դրացիիդ կնկա-
նը՝ կամ անոր ծառային՝ կամ ա-
նոր աղախինին՝ կամ անոր եղին՝
կամ անոր իշուն՝ և քու դրա-
ցիիդ ամենեին մէկ բանին մի՛
ցանկար : Եւն Ի . 3-17 :

ՏԵՍԸ ՊԵՏՈՒԲԵՆՔՆԵՐՈՒՆ ԻՈՉԸՆ-
ԴԵՍՈՒԹԻՒՆԸ

Քու Տէր Նստուածդ սիրես
քու բոլոր սիրտովդ , և քու բո-
լոր անձովդ , ու քու բոլոր միտ-
քովդ . առ է առաջին ու մեծ
պատուիրանքը :

Երկրորդը ասոր նման՝ Քու
ընկերդ սիրես քու անձիդ պէս :

Նս երկու պատուիրանքէս կա-
խուած են բոլոր օրէնքը և մար-
դարէները : Մատթ . ԻԲ . 37-40 :

ՀԵՐԵՌՈՏ ԻՕՒԲԵԻ

Նստուած ստեղծեց երկինքը ու
երկիրը ,

Ու անոնց մէջը եղած ամէն բա-
նէրը .

Եղամ նախահայր առաջին
մարդը ,

Ու անոր կողէն իր Նւա կինը :

Նստուած ստեղծեց նաև մեզ ,

Ու ան կը պահէ ամէն օր մեզ .
 Աստուած կու տայ մեր հացը ու
 հանդերձը ,
 Ու մեզի պէտք եղած ամէն բա-
 ները :

Աստուած ամենուն վրայ թա-
 գաւոր է .

Ինքը սուրբ ու իմաստուն է .
 Երդար ու ճշմարիտ է .
 Ամենուս երկնաւոր Հայրն է :
 Պէտք է որ զինքը սիրենք ու
 իրմէն վախնանք .
 Իր պատուիրանքները պահենք .
 Պզտիկուց զինքը ճանչնանք ,
 Ու իրեն կամքը սորվինք :

Աստուած հոս է ու ամէն տեղ է .
 Ամէն բան գիտէ ու կը տեսնէ .
 Երբոր աղօթք ընենք մեր ձայնը
 կը լսէ .
 Մեզի շնորհք կու տայ ու մեզ
 կը սիրէ :

Նրբ որ մեզք գործենք մեզ կը
սպառժէ :

Հողինիս դժոխքը կը խրկէ :
Նխժէ անանկ է աղօթք ընենք ,
Որ մեզ մեզքէ ազատ սաշէ :

Նզէկ տղաքը Նստուծմէ կը
փախնան :

Թէ որ Նստուած կը սիրես ան
ալ քեզ կը սիրէ :

Նս կը սիրեմ Նստուած որ ան
ալ իս սիրէ :

Նս կը փախնամ իրմէն ու կը
սաշեմ իր խօսքը :

Նստուծոյ խօսքը ճշմարիտ է :

Նստուծոյ խօսքը Նստուածա-
շունչին մէջ է :

Նստուածաշունչը ամէն գիրքէն
աղէկ է :

Հին և Նոր Ատակարանը Նս-
տուածաշունչ է :

Ու փուշերէ պսակ մը հիւսե-
լով անոր գլուխը դրին, ու եղէգ
մը անոր աջ ձեռքը. և անոր
առջևը ծնկան վրայ դալով՝ ծաղը
կ'ընէին անիկայ, ու կ'ըսէին.
Ողջոյն քեզ՝ Հրէից թագաւոր :
Մատթ. ԻԷ. 29 :

Եստուած մեզ սիրելուն իր Ար-
դին տուաւ .

Յիսուս Քրիստոս Արդի Ես-
տուծոյ է .

Ինքը մեր Տէրը ու Փրկիչն է .
 Կատարեալ մարդ ու կատարեալ
 Աստուած է .

Քրիստոս մեզ սիրելուն երկին-
 քէն իջաւ .

Մեզի համար խաչին վրայ մե-
 ռաւ .

Աշխարհքի մեղքին համար ա-
 րին թափեց .

Մեզ Աստուծոյ հետ հաշտե-
 ցուց :

Յիսուս Քրիստոս խաչուեցաւ
 ու թաղուեցաւ .

Իրեք օրէն յարութիւն առաւ .

Քառսուն օր աշխարհի վրայ
 կեցաւ .

Ետքը երկինքը համբարձաւ .

Դատաստանին օրը նորէն պիտի
 գայ .

Արդարները մեղաւորներէն պի-
 տի դատէ .

Արդարները Արքայութիւն պիտի տանի .

Մեղաւորները Գժոխք պիտի խրկէ :

Ո՛վ Տէր ինձի շնորհք տուր քեզ սիրել ,

Ու քու պատուիրանքներդ պահէլ .

Նաև իմ ընկերներս սիրել ,

Ու անոնց բարի ընել :

Ո՛վ Տէր՝ իմ անմահ հոգիս փրկէ .

Սուրբ Արքայութեանդ արժանի ըրէ .

Ո՛վ Հայր և Արդի և Սուրբ Հոգի ,

Սուրբ Արրորդութիւն անբաժանելի :

Ե Ս Տ Ո Ւ Ե Օ՝ Ե Մ Է Ն Ս Ե Վ ՝

Եստուծոյ աթոռն փնտռող
 Չան ամէն տեղ կը գտնայ .
 Մենք երբոր ենք աղօթող
 Տէրն է միշտ մեզի ներկայ :

Թէ հարուստ ենք թէ աղքատ ,
 Թէ առողջ կամ թէ տկար ,
 Երբ մեր ձայնն է անբնդ հատ
 Տէրն է միշտ մեզի ներկայ :

Երբ ճարերբս կը հասնին ,
 Աւ ինձի հանգիստ չկայ ,
 Եւ ոյժերս կը լքանին ,
 Տէրն է միշտ մեզի ներկայ :

Ո՛վ հողիս , Փրկչիդ եկո՛ւր ,
 Ինչ տաղնապ որ վրադ կու
 զայ ,
 Են պարապ քեզ չթողուր .
 Տէրն է միշտ մեզի ներկայ :

ՊՂՏԻԿ ՏՂՈՒ ՄԸ ԵՂՕԹԻՐԸ :

Պզտիկ տղու մը սորվեցո՛ւր ,
Ո՛վ տէր , աղօթք ընել .
Ու Սուրբ Հոգիդ ինձի խրկէ
Չար սիրտըս նորոգել :

Ինկած էակ մը ճնունդէս
Քեզի դէմ մեղք ըրի
Ու թէ որ դուն ինձի չօգնես ,
Հոգիս կը կորսուի :

Բայց տէր Յիսուս՝ հզօր փրկիչ ,
Մեղքերըս սրբելու ,
Մեռաւ , յարեաւ ու համբար-
ձաւ .
Հոգիս աղատելու :

Ո՛վ որ կանուխ զան կը փնտուէ
Ընչուչտ պիտի ապրի .
Յիսուս անոր կ'առաջնորդէ ,
Որ հետը բնակի :

ՄԻ ԹՈՂՈՒՐ ԶԻՍ :

Մի թողուր զիս , ո՛վ Աստուածըս ,

Թող քեզմէ չմոլորիմ .

Ու թովցուր դուն իմ քալուածըս ,

Եթէ ոչ կը կորսուիմ .

Պաշտպանէ զիս ,

Պահպանէ զիս ,

Որ երբէք չկորսուիմ :

Աշխարհիս անթիւ հոգերը

Ար վաւրնտեն զիս՝ Տէր , քեզմէ .

Սատանան իր հրապոյրները

Իմ առջև կը դնէ .

Ա արմերովը՝

Նենգերովը՝

Թող զիս չմոլորցընէ :

Ով Յիսուս , ցրուէ վախերըս ,

Քու խոստամունքդ է հաստատուն .

Գունն կրնաս ներել մեզ քերքս ,
 Ինձ լսել տուր ձայնդ սիրուն .
 Գունն ես յոյսըս ,
 Գունն ես յոյսըս ,
 Մի միայն փրկիչըս դուն :

Ե Ե Բ Ե Հ Թ Գ Ի Բ Ը :

Ով հոտիդ բարերար Հովիւր
 Աշխարհներդ կը պահես քու քո-
 վըդ .
 Ար տանիս անոնք հոն սիրովոդ ,
 Ար որ երջանիկ կ'ըլլան :
 Օխ ալ ա՛ն , կ'աղաչեմ , ո՛վ
 Տէրըս ,
 Չօրացո՛ւր իմ տկար ոտքերըս ,
 Եւ ներէ՛ իմ անթիւ մեղքերըս ,
 Ար ես քու գառնուկդ ըլլամ :

Ով Յիսուս , թող քալեմ քու
 քովոդ .
 Օխ լուս ալ՝ քու արիւնտիւրդ .

Իմ հոգիս տա՛ր երկինք սիրովըդ,
 Ար հոն ապահով ըլլամ :
 Հոն իյնամ ես Փրկչիդ առջևը ,
 Տամքեզի գոհութիւն՝ պատիւը ,
 Ար դուն ես սիրելի Հովիւր .
 Քու բակդ յախտեան կենամ :

ՓՈՔՐ ԻՆՆԵՐ՝

Փոքրը կաթիլները
 Մեծ ծովեր կ'ընեն .
 Աւազի հատերը
 Առններ կը դիզեն :

Փոքրը վայրկեանները
 Թէպէտ ոչինչ են ,
 Անվախճան դարերը
 Առկանոնցմէ են :

Փոքրը յանցանքները
 Սիրան կ'ապակհանեն ,
 Աւ շատ մեծ մեղքերը
 Անոնցմէ կ'երեն :

Փոքրը բարիքները
 Հատ մարդոց կ'ազդեն ,
 Եւ սիրոյ խօսքերը
 Հոս երկինք կ'ընեն :

ԳԵՐԵՏԵՒՈՒԹՅՈՒՆ

Ես է դաս մը որ սորվես ,
 Տանք ըրէ , ջանք ըրէ .
 Թէ առաջ չյաջողես ,
 Նորէն ջանք ըրէ :
 Քաջութիւնըդ կը յայտնես
 Երբ միայն կը համբերես .
 Մի վախնար , պիտի յաղթես .
 Տանք ըրէ , ջանք ըրէ :

Հատ անդամ կը սխալի՞ս .
 Տանք ըրէ , ջանք ըրէ .
 Աւերջ պիտի յաջողես ,
 Նորէն ջանք ըրէ :
 Թող ըրածդ ըլլայ պակաս .
 Չէ ամօթ՝ երբ կը ջանաս .

Յուսացող և քաջ ըլլաա .
 Զանք ըրէ , ջանք ըրէ :

Թէ որ գործդ դժուար ըլլայ ,
 Զանք ըրէ , ջանք ըրէ .

Աւերջը վարձքը պիտի դայ .
 Նորէն ջանք ըրէ .

Ինչ որ մարդ կրցաւ ընել ,
 Չե՞ս կրնար ան կատարել .
 Բայց պէտք է յարատևել .
 Զանք ըրէ , ջանք ըրէ :

ՀԵՋԱԲԵՐՔԻ ԵՆ ԻՕՒՐ

Ը

Բ

Հետ պիտի բնակի , ա.

Ը

Բ

Հետ պիտի պահի . և

Ը , ա.

առայդ

Ը ,

և պարտա զուարակը մեկտեղ պիտի արածին .

ա. անոնք մեկ պզտիկ

մը պիտի գըն :

Երոյ . Ժն . 6 :

ԸՆՏԵՆԵԿԵՆ ԵՂՕԹԻ

Քանզի զի
տեմ անիկայ,
(Աբրահամը,
որ իր որդւոցը՝ ու իրմէ ետքը իր
տանը պիտի պատուիրէ, և ա-

նոնք . . . Տէրոջը ճամբան պիտի պահեն : Ծանօթ . Ժ.Բ. 19 :

Տայց ես ու իմ տունս Նշովան պիտի պաշտենք : Յե. Ի. 15 :

ՊԵՐՏԵՒՈՐՈՒԹՅՈՒՆ ԹԵՆԿԵՆՑ ԵՌ
ՆՅՆՈՂՍ

Չեր ամէն մէկը իր մօրմէն ու իր հօրմէն պիտի վախնայ : Ղ. Ժ. 3 :

Արդեակ իմ քու հօրդ խրատը մտի՛կ բռէ , ու քու մօրդ օրէնքը մի՛ մերժեր : Ե. 8 :

Քանզի Աստուած պատուիրեց՝ ըսելով . Քու հայրդ ու մայրդ պատուէ՛ , ե ով որ իր հայրը կամ մայրը անիծէ , մահով թող մեռնի : Մ. Ժ. 4 :

Արդիք՝ ձեր ճնողացը հնազանդ եղիք Տէրոջմով , որ ան է արժանք : Պատուէ՛ քու հայրդ ու մայրդ , (որ առջի պատուիր

բանքն է խոստամունքով ,) որ
քեզի աղէկ ըլլայ , ու երկար
կեանք ունենաս երկրի վրայ :
Եփե . Օ . 1-3 :

Ո՛րդիներ՝ ամէն բանի մէջ
հնազանդ եղիք ձեր ճնողքնե-
րուն . ինչու որ ան է Տէրոջը
առջևը հաճելի : Կու . Գ . 20 :

ԸՆԱԵՐԵՅ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Ո՛րդեակ իմ՝ թէ որ մեղաւոր-
ները քեզ զլխէ հանել ուզեն ,
դուն անոնց հաւանութիւն մի՛
տար : Ո՛րդեակ իմ՝ անոնց հետ
ճամբայ մի՛ երթար . անոնց շա-
ւիղէն քու ոտքերդ ե՛տ պահէ .
քանզի անոնց ոտքերը չարու-
թեան կը վազեն , և արիւն թա-
փելու կ'արտորան : Եփե . Ե .
10 , 15 , 16 :

Խմաստուններուն հետ քարո-
ղը խմաստուն կ'ըլլայ . բայց ան-

միտներուն հետ ընկերացողը
չար կ'ըլլայ : Ա՛ռա՛յ . ԺԳ . 20 :

Բարկացող մարդուն հետ ըն-
կերութիւն մի' ըներ , ու ցաս-
կոտ մարդուն հետ մի' երթար .
որ չըլլայ թէ անոր ճամբաները
սորվիս , և քու հողւոյդ որո-
գայթ վաստըկիս : Ա՛ռա՛յ . ԻԲ .
24 , 25 :

ՈՒՐԵՒՈՒԹԵԵՆ ԵՒ ԶՈՒԵՐՃՈՒ-
ԹԵԵՆՅ ՎՐԵՅՈՎ ,

(Չարերը) իրենց պղտիկները՝
ոչխարի հօտի պէս կը հանեն . ու
անոնց տղաքը ուրախութեամբ
կը ցաթկրտեն : Թմբուկով ու
քնարով ձայն կը վերցընեն , ու
սրինգին ձայնովը ուրախ կ'ըլ-
լան : Անոնք օրերնին զուար-
ճութիւնով կ'անցունեն , ու մէկ
վայրկեանի մէջ գերեզմանը
կ'իջնան : Աւ Աստուծոյ կ'ըսեն .

Քաշուէ՛ մեզմէ, ինչու որ քու
ճամբաներդ գիտնալ չենք ու
ղեր : Յ^օ . ԻԸ . 11-14 :

Ա՛յ երիտասարդ՝ քու ման-
կութեանդ մէջ ուրախ եղիր . ու
երիտասարդութեանդ օրերուն
մէջ՝ սիրտդ թող քեզ զուար-
ճացունէ՛ . և քու սիրտիդ ճամ-
բաներովը , ու աչքերուդ նա-
յուածքովը քալէ՛ . բայց գիտ-
ցի՛ր որ ասոնց ամենուն համար
Եստուած քեզ դատաստանի
պիտի բերէ : Ժ^{ու} . ԺԸ . 9 :

Բայց ձեզի կ'ըսեմ , թէ Ե՛մէն
դատարկ խօսքերու համար՝ որ
մարդիկ կը խօսին , դատաս-
տանին օրը հաշիւ պիտի տան :
Մ^{ատ} . ԺԻ . 36 :

ՊԵՐՏԵՒՈՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՌ ԾԵՐՈ

Մաղը ճերմրկածին առջևը
 ոտք ելիր, և ծերը պատուէ,
 քու Եստուծմէդ վախցիր. ևս
 եմ Տէրը : Ղ. Լ. Ժ. Թ. 32 :

Նմանապէս դուք երիտա-
 սարգներ՝ հնազանդ եղեք ծե-
 րերուն : Ե. Պ. Ե. Ե. 5 :

ՃԵՐՄԵՐԻՏ ԲԲԻՍՏՈՒՆԷԿԵՆՆ ՈՒՐԵՒՈՒ-
 ԹԵՆՆ ԵՒ ԶՈՒՐԹՈՒԹԵՆՆ ՍՐԵՅ

Ո՛վ արդարներ՝ Տէրոջմով ու-
 րախ եղեք ու ցնծացէք, ցըն-
 ծութեամբ երգեցէք դուք ա-
 մէնքդ՝ որ որսով ուղիղ էք :
 Սաղ. Լ. Բ. 11 :

Ո՛վ արդարներ՝ Տէրոջմով
 ցնծացէք. ուղիղներուն կը վայ-
 լէ օրհնութիւն երգելը : Սաղ. Լ. Գ. 1 :

Իսրայելը թող ուրախանայ իր

Ստեղծողին վրայ . Սիօնի որդի-
քը թող ցնձան իրենց թաղա-
ւորին վրայ : Սաղմ . Ն'իթ . 2 :

ԻՕՍԵԿՑՈՒԹԵԵՆ ՎԲԵՑ

Քու ժողովուրդիդ մէջը չա-
րախօսութիւն ընելու չպտըտիս :
ՂԷ . ԺԹ . 16 :

Անոր բերնին խօսքերը կողիէն
կակուղ են , բայց անոր սրտին
մէջը պատերազմ կայ . անոր
խօսքերը ձէթէն կակուղ են ,
բայց մերկ սուրեր են : Սաղմ .
ՆԾԵ . 21 :

Ան որ ծածուկ կը խօսի իր ըն-
կերին դէմ , պիտի ջնջեմ : Սաղմ .
ՆԸ . 5 :

Շատ խօսքերու մէջ յանցանք
պակաս չէ . բայց իր շրթունք-
ները զսպողը խելացի է : Ասմ .
Ժ . 19 :

Ճուռ մարդը կոխ կը հանէ ,
 և քսուն՝ մտերիմ բարեկամները
 կը դատէ : Ա. Գ. 28 :

Առանց փայտի կրակը կը մա-
 ըի , և թէ որ քսու չըլլայ , կոխ-
 ւը կը դադարի : Ա. Գ. 20 :

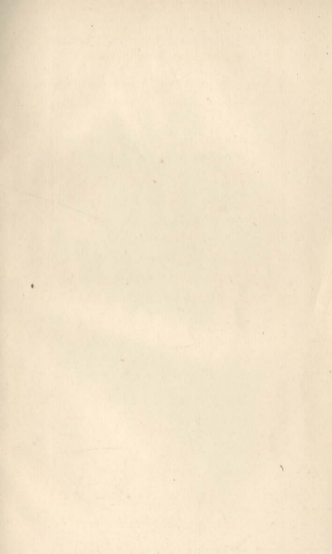
Մի՛ դատէք՝ որ չդատուիք :
 Մ. Գ. 1 :

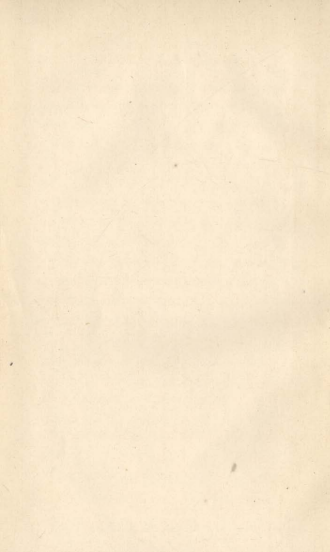
Այսին զի ան որ կ'ուզէ կեան-
 քը սիրել՝ ու բարի օրեր տեսնել ,
 իր լեզուն թող դադրեցունէ չա-
 բուծենէն , ու իր շրթունքները
 նենգութիւն խօսելէն : Ա. Գ. 10 :

Main body of handwritten text, consisting of several lines of cursive script that are extremely faded and difficult to decipher.

Lower section of handwritten text, possibly a signature or a concluding note, also rendered in very faint cursive.

4m.

2013

3288

